THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3
EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 16, 1984 Nr. 162

LKB Kronika Nr. 62

Protestai nesiliauja

TSRS KP CK Generaliniam sekretoriui J. Andropovui

Mažeikaitės - Sakalauskienės Liudvikos, K., gyv. LTSR Kaunas, Taikos pr. 75-47,

Nuorašas: Tikinčiųjų teisėms ginti komitetui

PAREIŠKIMAS

Mane giliai sukrėtė Viduklės klebono kun. Alfonso Svarinsko įkalinimas ir Kybartų klebonui Sigitui Tamkevičiui ruošiamas toks pat teisminis procesas. Jau pakanka medžiagos, kad galima būtų pasidaryti išvadą: Jūs norite „susitvarkyti" tikinčiuosius ir jų vadovus kunigus taip, kaip padarėte Rusijoje. Iš tikrųjų jie visai Jums nenusikalto. Juk ir TSR įstatymai nedraudžia pačiam gintis ir ginti kitus, jeigu kas nors neteisingai užsipuldinėja, skriaudžia. Šie abu kunigai atliko kilnias pareigas: gynė tikinčiųjų žmonių asmens teises ir laisves (kartu bendražmogiškąsias teises ir laisves), nes tarybinė valdžia nuolat kišasi į bažnytinius reikalus, juos nuolat stengdamasi žlugdyti. Jeigu teisiate kunigus, tai turėtumėte teisti ir ateistus, kurie visais viešais kanalais puola religiją, kunigus, kovojančius už gyvybinius tikinčiųjų interesus. Kunigai juk privalo stengtis apsiginti nuo ateistų išpuolių, teroro. Tačiau šį gynimąsį Jūs laikote nusikaltimu.

Jūsų vadovaujama tarybų valdžia remiasi bažnyčios atskyrimo nuo valstybės įstatymu. Tačiau Jūs aiškiai matote, kad bažnyčios atskirti nuo liaudies neįmanoma: daug tūkstančių žmonių prašo išleisti šiuos du kunigus. Atvirkščiai, valdžios pareigūnamas jau laikas susirūpinti ir daryti išvadas dėl savo neteisingų poelgių ir imtis skaitytis su liaudimi (ar būtų tokia gausybė liudytojų už juos, jeigu jie ne gero, o blogo žmonėms būtų padarę).

1983 m. pradžioje aš buvau atleista iš darbo neva dėl etatų mažinimo (išdirbau Kauno viešojoje bibliotekoje, komplektavimo skyriuje 11 metų ir 5 mėn., jokių nuobaudų neturėjau, iš pradžių dirbau bibliotekininke, vėliau vyresniąja bibliografe). Tai įvyko tuoj po mano laiško rašyto Jums, drg. J. Andropovai, apsvarstymo darbovietėje. Jame aš skundžiausi, kad mane stengėsi išvaryti iš darbo, iš namų (kooperatyvo pirmininkas A. Antanavičius ir jok pagalbininkas Lučkaitis). Tačiau Kauno viešosios bibliotekos direktorius Pepienis ir kiti „draugai" sakydavo: „Nesiskųsk, nes tik blogiau sau pasidarysi". Savo žodžius jie jau ištesėjo, o aš dar labiau įsisąmoninau, kad tarybų valdžios pareigūnai gali pasielgti labai neteisingai ir imasi net žiaurių prievartinių priemonių, jeigu jiems neteisėtai nepaklūsti.

Todėl, turėdama tam pagrindo, protestuoju prieš neteisingą kun. Alf. Svarinsko įkalinimą, prieš ruošimą teisminį procesą kun. S. Tamkevičiui. Solidarizuojuosi su tais, kurie sutinka eiti į kalėjimą, kad tik juos išlaisvintų.

1983.10.14

(Bus daugiau)

Irako valdžia paskelbė, kad pietiniame fronte jau nebelaukiama didesnės Irano ofenzyvos. Užsienio reporteriams Irakas parodė Ramadi stovykloje naujus karo belaisvius iraniečius, kurie lengvai pasidavė be didesnio mūšio. Irakas tris batalionus kareivių pasiuntė namo atostogų, nes fronte ramu.

Politinis realizmas ir idėjų kova

Sovietų Sąjungos atsisakymas dalyvauti Los Angeles olimpiadoje iššaukė gyvas diskusijas Amerikos spaudoje. Jų metu dažnai iškilo ir Pabaltijo klausimas. Vieną tokį, gegužės 11 d., „The Washington Post" pasirodžiusį straipsnį — „Olimpinis atokumas — ką Pabaltijo emigrantai nori girdėti ir kas mums visiems prieš akis" — birželio numeryje nagrinėja Eltos biuletenis anglų k.

Pasak Eltos, šis Stephen Rosenfeldo straipsnis išreiškia nemažos amerikiečių grupės galvoseną. Kaip Rosenfeldas, jie pripažįsta, kad Pabaltijo valstybės buvo Maskvos užpultos ir užgrobtos. Jie supranta, kodėl Kremlius taip nervingai reaguoja į Amerikos dėmesį Pabaltijo kraštams; toksai dėmesys Kremlių pagrįstai pykina ir baugina, nes jis nenori atiduoti neteisėtai įsigytų teritorijų. Ir vis dėlto, kaip sako Rosenfeldas, Reagano vyriausybės politika Pabaltijo atžvilgiu esanti pavojinga ir nerealistiška.

Eltos nuomone, čia turima reikalo su dviem skirtingom realizmo sąvokom. „Politinis realizmas", kaip jį supranta žurnalistas Rosenfeldas, reikalauja, kad Amerikos vyriausybė pasitenkintų savo simpatijų pabaltiečiams pareiškimu. Kitaip „realizmą" interpretuoja Amerikos valstybės sekretoriaus padėjėjas žmogaus teisių reikalams, Eliott Abrams, kuris neseniai pareiškė, jog realistiškai žiūrint, sovietinė imperija esanti ir „neteisėta" ir „neamžina". Rosenfeldas pavadino šią Abramso nuomonę „radikalia doktrina", pateisinančia „kryžiaus karą", siekiantį atplėšti nerusų teritotijas nuo Sovietų Sąjungos — „ne tik perdažyti žemėlapį naujomis spalvomis, bet ir išbrėžti naujas sienas".

Kuris iš tų dviejų „realizmų" yra tikroviškesnis? — klausia Elta ir siūlo atsakymo paieškoti istorijoje. O istorija remia Abramso nuomonę. Istorijos bėgyje kolonijinės imperijos neišvengiamai subyrėdavo, nes jos visad iššaukdavo rezistenciją, kurios neįmanoma užgniaužti. Anot Eltos, sovietinė imperija, kurioje koegzistuoja tradiciniai carinės Rusijos ir naujieji totalitariniai priespaudos elementai, esanti pasmerkta ypatingam nepastovumui, nes Kremlius nepasitenkina vien užgrobtų tautų kontrole ir išnaudojimu, bet be perstojo stengiasi jas sulydyti, pakeisti jų kultūrą, ir išnaikinti religiją. Kėsindamiesi į pačią nerusų tautų egzistenciją, Kremliaus valdovai užtikrino savo imperijos neišvengiamą sugriuvimą.

Elta toliau klausia, ar Reagano politika — paremta įsitikinimu, jog kolonijinės imperijos, ypač Europos šerdyje, nėra amžinos — tikrai yra „pavojingai redikali?" Joksai Reagano vyriausybės narys neskelbia apie „Kryžiaus karą". Rosenfeldas bijosi, kad kai kurie Amerikos vyriausybės pareiškimai „padrąsins Sovietų Sąjungos aukas svajoti apie neįmanomą amerikiečių paramą". Eltos nuomone, amerikiečių žurnalistas nepakankamai įvertina tų „aukų" patirtį ir sumanumą. Tos „aukos" daug pasimokė iš praeities. Jos nepamiršo lietuvių partizanų, kurie tarp 1944 ir 1952 metų veltui laukė Vakarų paramos, ir vengrų laisvės kovotojų, kurie 1956-ais metais buvo palikti savo tragiškam likimui. Pabaltiečiai ir savo kraštuose, ir užsienyje nelaukia Vakarų karinės paramos ir nenori, kad jų tėvynės pavirstų mūšio laukais. Iš Vakarų jie laukia politinės, diplomatinės, kultūrinės ir moralinės paspirties. Vienintelė kova dėl Pabaltijo — tai idėjų kova.

Elta primena, kad valstybių sienas jėga keičia ir žemėlapį prievarta perdažo totalitariniai imperialistai. Vakariečiai turėtų rūpintis tų imperialistų nelemtais darbais ir jų pasėkomis, o ne sielotis dėl taikingų pastangų atstatyti pavergtų tautų teises.

(Elta)

— Argentinos valdžia paskelbė savo pačios taupymo ir susivaržymo programą, kuri nesiderina su Tarptautinio Valiutos fondo siūloma programa. Derybos su fondu tęsiamos. Vyriausybė numato pakelti darbininkų algas, nors fondas tam nepritaria.

TRUMPAI IŠ VISUR

— „Pravda" piktai pasmerkė prezidento Reagano žodžius, netikėtai pagautus prieš jo radijo kalbą praėjusį šeštadienį. Jis, bandydamas mikrofoną, pasakė, jog „užpenkių minučių pradėsime bombarduoti Rusiją". Sovietų komentare sakoma, kad „tai slapta Reagano svajonė". Jis tik išplepėjo tai, ką visada laiko mintyje. Tas incidentas tik parodo tikrą Amerikos dabartinės administracijos charakterį, rašo „Pravda".

— Kandidatas Mondale, apkaltintas Jesse Jacksono, kad Mondale ir Ferraro rūpinasi tik vidurinės klasės amerikiečių balsais, o ne juodųjų ir vargšų rūpesčiais, atrėžė reporteriams, kad jam Jacksono paramos nereikia. Rinkimus jis laimėsiąs ir be jo.

— Pasibaigus Olimpiniams žaidimams, Amerikoje politinės globos paprašė Rumunijos žurnalistas Vladimir Moraru.

— Afrikos šalys pasiskundė Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, kad naujoji Pietų Afrikos konstitucija, kuri įsigalios rugsėjo 3 d., įteisina aparteidą ir išjungia juoduosius iš demokratinio proceso. Pietų Afrikos parlamente įsteigiami trys rūmai: baltiesiems, „spalvotiesiems" ir juodiesiems.

— Jungtinių Tautų štabo atstovas aplankė Gvatemalą ir įspėjo jos vyriausybę nelaužyti žmogaus teisių. Šiemet Gvatemaloje be žinios dingo apie 2,000 žmonių.

— Pakistane karinis teismas pradėjo bylą prieš 70 kaltinamųjų, kurie bandė nuversti vyriausybę. Kai kurie kaltinamieji teisiami už akių, nes yra pabėgę į užsienį.

— Švedija paskelbė, kad iš Estijos pabėgo aukštas valdžios pareigūnas Valdo Randpere, 26 m. ir jo žmona Leila Miller, žinoma estradinė dainininkė, 23 m. Jiedu Estijoje paliko vienerių metų sūnų. Švedų spauda rašo apie sovietų griežtą kampaniją prieš estų nacionalizmo apraiškas.

— Antradienį Los Angeles viešbutyje įvyko privačios prezidento Reagano dukters Patti Davis sutuoktuvės. Ji yra 31 metų aktorė ir dainininkė. Jos vyras Paul Grilley, 25 m. jogos instruktorius.

JAV sportininkai aplankė kongresą

Washingtonas. — JAV Olimpinės sportininkų grupės nariai turėjo priėmimą Kapitoliuje. Nors Kongresas atostogose, penki senatoriai ir vienas Atstovų Rūmų narys sudarė sutikimo komitetą. Apie 40,000 žiūrovų sveikino sportininkus, juos gyrė už puikų pasirodymą žaidynėse. Autobusai su amerikiečiais medalių laimėtojais pamažu važiavo Pennsylvania Avenue, kur juos nuoširdžiai sveikino tūkstančiai žmonių.

JAV Kongresas pagerbė sportininkus jungtinės rezoliucijos paskelbimu. Joje pabrėžiami amerikiečių jaunimo laimėjimai, jų pastangos. Jaunuosius svečius pasitiko ir karo aviacijos orkestras. Parade jaunieji čempionai važiavo keturiais specialiais „Tourmobiles" autobusais.

Vilniaus ,,Tiesa'' M. Deglovo ir J. Ustimenkos straipsnyje taip rašo apie XXIII Olimpiados atidarymo ceremoniją. „Ji tapo atvirai politiniu spektakliu, kurio organizatoriai intensyviai propagavo liūdnai pagarsėjusį ,,amerikinį gyvenimo būdą''. „Ura patriotizmo" dvasia išauklėti žiūrovai, tarsi pagal dirigento lazdelę stūgaudami, sveikino NATO bloko šalių sportines delegacijas ir demonstratyviai tylėjo, kai į stadiono „Kolizeum'' aikštę išeidavo sportininkai iš kitų valstybių".

„Iš esmės Baltieji rūmai Olimpiadą-84 ciniškai pavertė sudedamąja rinkiminės kampanijos dalimi. Žaidynės begėdiškai naudojamos tam, kad rinkimų išvakarėse būtų galima sukelti JAV valdžiai naudingas dešiniąsias šovinistines nuotaikas. Dėl to ypač sustiprėjo grėsmė sportininkų saugumui", — rašo Tasso korespondentai.

Tą patį pakartoja ir „Tiesos" korespondentas Vilius Kavaliauskas. Jis pabrėžia biznieriškus ABC televizijos rūpesčius, tačiau šauna pro šalį sakydamas, kad „kritus susidomėjimui varžybomis, atitinkamai perpus nukrito ir ABC gaunamos sumos". V. Kavaliauskas arčiau teisybės toje vietoje, kur jis aprašo amerikiečių sportininkų elgesį atidarymo parado metu. „Paskutiniai, kaip įprasta sportininkų eitynėse, žengė olimpiados šeimininkai. Tai buvo kažkas nesuprantamo. Po darnios svečių kolonos „Koliziejaus" stadionu žengė pakrikusi minia. Žiūrovai matė ne sportininkus, tokiomis progomis dar labiau pasitempusius, suprantančius akimirkos iškilmingumą, o būrį besidarkančių, bešūkaujančių žmonių. Ceremonijos grafikas sugriuvo, nes dalis šeimininkų sumanė pašokti, o kita dalis pabendrauti su čia pat tribūnose sėdinčiomis Holivudo žvaigždėmis".

Maskvos melagiams skaudžios žinios

Los Angeles. — Čia suimtas vietinis policininkas, kuris pagarsėjo aerodrome, kur Turkijos olimpinių sportininkų autobuse buvo rasta namie gaminta bomba. Teko ištuštinti aerodromo keleivių laukiamuosius kambarius ir imtis kitų saugumo priemonių. FBI išaiškino, kad policininkas ne tik „surado" tą bombą. Jis pats ją pagamino ir padėjo, siekdamas garbės ir pakėlimo pareigose. Kaip paprastai būna, paskelbus, kad rasta bomba, tuoj prasidėjo skambinimai telefonu. Daug įvairių grupelių ėmė girtis, kad bomba — jų.

Los Angeles policija paskelbė, kad Olimpinės varžybos praėjo taip ramiai, jog organizacinis komitetas gaus atgal apie 1 mil. dol. pinigų, kurie buvo skirti saugumo reikalams ir kurių neteko panaudoti. Organizacinio komiteto pirm. Ueberroth paskelbė, kad žaidynės duos daug didesnį negu anksčiau pranašautą 15 mil. dol pelną. Iš Olimpiados saugumui skirtų 50 mil. dol. kasoje liko apie 10 mil. dol. Visas pelnas bus paskirstytas JAV Olimpiniam komitetui ir atskiroms sporto šakų federacijoms.

Maskvos komentatoriams labai skaudu, kad žaidynių metu Los Angeles mieste nebuvo nė vieno rimtesnio incidento. Kaip buvo skelbta, Maskvos „Olimpiada-80" valdžiai kainavo 9 bil. dol. Tokią sumą sovietų liaudis turėjo atidirbti laisvais šeštadieniais. Los Angeles žaidynės rengėjams davė nemažą pelną.

Kas mėto minas?

Teheranas. — Kalbėdamas apie kažkieno išmėtytas Raudonojoje jūroje minas, kurios sužalojo 14 laivų, Irano radijas prieš kelias dienas skelbė, kad minos išdėstytos „Islamo šventojo karo" organizacijos ir jos nukreiptos prieš „arogantiškas" Vakarų valstybes: Ameriką, Britaniją ir Prancūziją. Trečiadienį Irano žinių agentūra savo toną pakeitė ir pakelbė, kad minas Suezo kanalo apylinkėse sėja Amerika ir Izraelis. Norima suniekinti, apkaltinti islamo vyriausybę Irane, sakoma iraniečių žinių agentūros pranešime.

Amerikos vyriausybė jau pasiuntė tris helikopterius Saudi Arabijai, kuriai labai rūpi Raudonojoje jūroje išmėtytos minos. Londono draudimo bendrovės žiniomis, Suezo kanalo apylinkėse neaiškūs sprogimai sužalojo 16 laivų. Buvo sužalotas ir sovietų žuvų šaldymo laivas „Bastion".

Nors Sovietų Sąjunga kritikuoja Ameriką, kuri pasinaudodama minų pavojumi, sustiprinusi Vakarų karines jėgas Raudonosios jūros regione, vienas Vakarų diplomatas sužinojo iš aukšto Kremliaus pareigūno, kad sovietų valdžia labai supyko ant Libijos diktatoriaus Khaddafio. Jis su Maskva nepasitaręs, išmėtė tarptautiniuose jūros keliuose minas. Blogiausia, kad tos minos — sovietų gamybos ir greičiausia pateks į Vakarų navigacijos specialistų rankas. Jau buvo žinių, kad amerikiečiams pavyko ištraukti kelias nesprogusias minas. Nustatyta, kad minos — sovietų.

Saudi Arabija bandys išvalyti savo svarbių uostų: Jidda ir Yenbo vandenis.

Lenkijos sukaktis

Varšuva. — Lenkija paminėjo antradienį ketverių metų sukaktį nuo „Solidarumo" profesinių sąjungų gimimo. Lech Walesa padėjo gėlių ir pasimeldė prie paminklo žuvusiems Gdnasko laivų dirbtuvių darbininkams. Paminklas, vyriausybei leidus, buvo pastatytas 1980 m. Darbininkai žuvo 1970 m. riaušėse.

Žolinių proga tūkstančiai lenkų suvažiavo ir pėsti atėjo į Čenstachovos Mergelės šventovę Jasna Gora vienuolyne. Čia atvažiavo ir Chicagos arkivyskupas kardinolas Bernardinas su palydovais, Chicagos diocezijos 25 dvasiškiais.

Lenkijos spauda irgi prisiminė ketverių metų sukaktį. Komunistų partijos organas tvirtino, kad Vakarų diversantai bandė sukelti Lenkijoje kruviną civilinį karą, bandė suardyti Lenkijos sąjungą su Sovietų Sąjunga, bet jiems nepavyko.

Arkivyskupas Trifa jau Portugalijoj

Washingtonas. — Teisingumo departamento specialių investigacijų įstaiga (OSI) paskelbė, kad pirmadienį iš New Yorko aerodromo išvažiavo rumunų ortodoksų vyskupas Valerian Trifa, kurį deportuoti įsakė teismas Detroite 1982 m. spalio mėn. Nuo to laiko buvo ieškoma šalies, kuri sutiktų arkivyskupą Trifą priimti. Pagaliau jis buvo priimtas Portugalijos ir jau atvyko į Lisaboną.

Arkivyskupas Valerian Trifa, 70 m. amžiaus, į Ameriką atvyko 1950 m. liepos 17 d. Pilietybę jis gavo 1957 gegužės 13. Paaiškėjo, kad jaunystėje jis buvo Rumunijos Geležinės Gvardijos narys, pasireiškęs raštu ir žodžiu antisemitinėje veikloje. Teisingumo departamentas pradėjo pilietybės atėmimo bylą 1975 gegužės mėn. Jis buvo kaltinamas, kad nuslėpė nuo imigracijos valdininkų savo praeitį.

Arkivyskupas Trifa rugpiūčio 13 paskelbė pareiškimą, kuriame sako, kad JAV vyriausybė puikiai žinojo apie jo veiklą karo metu Europoje, dar prieš jam tampant Amerikos piliečiu. Spaudimas iš specialių interesų grupių Amerikoje privedė prie jo išvažiavimo, sakoma pareiškime.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 16 d.: Rokas, Serena, Butvydas, Alvita.

Rugpiūčio 17 d.: Jacintas, Filipė, Saulenis, Sigita.

ORAS

Saulė teka 5:58, leidžiasi 7:51.

Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 92 l., naktį 70 l.

Delegatai į konvenciją Philadelphijoje, kur buvo nutarta šių metų Lietuvos Vyčių konvenciją daryti Chicagoje. Iš kairės: pirm. Jonas Paukštis, Lillian Paukštienė, Paulius Strolia, Sue Suski, Tomas Strolia, Mary Kinčius, Ann Marie Kassel ir Georgianne Kassel.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

IŠ LIETUVOS VYČIŲ ISTORIJOS

Vyresniesiems ateiviams senstant, viltys ir svajonės turėjo būti perduotos jaunesnėms kartoms — reikėjo suorganizuoti jaunimą. Todėl, 1912 m. balandžio mėn. 9 d. „Lietuvių Vilties" draugija susirinko, Orchard Lake, Mich., pasitarimui, kaip suorganizuoti jaunimą. Vėliau šiuo reikalu buvo šaukiama daug tokių susirinkimų. Pagaliau, tais pačiais metais Bostone įvykusiame Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Susivienimo seime, atsirado du delegatai — Mykolas Norkūnas iš Lawrence, Mass., ir Stasys Bugnavičius iš Lewinstown, Maine, kurie šį visiems rūpimą reikalą apibūdino. ALRKS-as apsiėmė pravesti jaunimo organizavimą Amerikoje. M. Norkūnas per spaudą ragino jaunimą jungtis. Visi lietuviški laikraščiai daug apie tai garsino ir daug buvo diskutuojama įvairiuose susirinkimuose. 1913.IV.27 d. buvo sušauktas „Konstitucijos Seimas" Lawrence, Mass. Jo metu M. Norkūnas, St. Bugnavičius, ir kun. A. Jusaitis pateikė jaunimo Federacijai įstatus, kuriuos Seimas patvirtino. Pirmoji jaunimo Federacija pasivadino „Lietuvos Sakalai", išsirinko valdybą su M. Norkūnu priešakyje. Šitaip susiorganizavę, „Lietuvos Sakalai" ieškojo ALRKS patvirtinimo. Tą pačią vasarą ALRKS seime kun. A. Kaupas, aiškindamas, kad Lietuvos valstybinis ženklas yra Vytis, patarė jaunimo Federacijai jį panaudoti savo simboliu. Tokiu būdu „Lietuvos Sakalai" tapo „Lietuvos Vyčiais", o jų šūkis — „Dievui ir Tėvynei".

Jau pirmaisiais Vyčių egzistavimo metais susidarė dvylika kuopų — viso 700 narių. Keletas iš žymiausių Vyčių buvo: Ignas Sakalas, Aleksandras Aleksis, Leonardas Šimutis ir Petras Daužvardis. 1914 m. vasarą Bostone, Mass., įvyko II-sis Vyčių seimas. Ten rašytojas ir poetas kun. Gustaitis pranešė, kad jis parašys Vyčių himną. Nutarta, kad Vyčių vėliavai bus naudojama Lietuvos trispalvė, ir, kad „Draugo" laikraštyje reikia turėti Vyčių jaunimo skyrių. Čia buvo įsteigta „laipsnių" sistema, kuriais bus apdovanojami užsitarnavusieji nariai. „Garbės laipsnis" — aukščiausias ką galima užsitarnauti, atiteko pirmajam Vyčių pirmininkui, Mykolui Norkūnui.

Vyčiai greitai augo ir klestėjo. Kai Trečiasis seimas 1915 m. susirinko Chicagoje Šv. Jurgio parapijoje, jau 40 delegatų atstovavo 3000 narių. Per šį seimą kun. Gustaičio lyrika skirta Vyčiams su muziko A. Aleksio pritaikyta kompozicija tapo oficialiu Vyčių himnu, o žurnalas „Vytis" jų ofcialiu žurnalu. K. Pakštas ir M. Račkus buvo pirmieji „Vyties" žurnalo redaktoriai, o Leonardas Šimutis vyriausias administratorius. Už dviejų metų „Vytis" turėjo jau 4000 skaitytojų.

1921 m. jau buvo 5000 narių su 102 kuopom. Vyčiams sparčiai augant narių skaičiumi, pasidarė sunkoka valdyti tokį didelį organizacinį vienetą. Reikėjo persigrupuoti, suskirstant kuopas į apygardas, o narius į kategorijas pagal amžių. Šiame seime buvo parašyti įstatai „jauniams", tokiu būdu sudarant jų kategoriją, o vyresnio amžiaus nariai sudarė savo atskiras kuopas.

Per visus savo gyvavimo metus Vyčiai dirbo Lietuvos labui. Jie rinko aukas lietuviškiems reikalams, finansavo knygų leidimą, steigė chorus, dramos ratelius, bei tautinių šokių vienetus. Jie domėjosi savo protėvių kultūra ir papročiais, Lietuvos istorija ir lietuvių kalba. Vyčiai visada sugebėjo ir dabar sugeba pravesti laiškų rašymą įvairiais lietuviams rūpimais reikalais, kaip: užtariant disidentus, ginant jų teises, ieškant Lietuvai laisvės...

Šiandien Vyčius randame visoje Amerikoje — nuo Naujosios Anglijos valstijų ligi Floridos ir Californijos. Jiems teberūpi lietuviškas jaunimas, nes jis yra mūsų ateitis.

Seimas yra aukščiausia Lietuvos Vyčių taryba. Ji turi teisę keisti konstitucijos nuostatus, rinkti Centro Valdybą bei komisijas, ir svarstyti visus organizacijos reikalus.

Iš Centro valdybos į 71-mąjį seimą atvyksta: kun. Antanas Jurgelaitis, dvasios vadas iš Providence, R.I.; Loretta Stukas, CV pirmininkė, iš Watchung N.J.; Elsie Kosmisky, I-ji vicepirm. iš Frackville, Pa.; Elinor Sluzas, 2-ji vicepirm. iš Dayton, Ohio; Frank Petrauskas, 3-čias vicepirm. iš Syracuse, N.Y.; Nancy Miro, protokolų sekretorė iš Bridgeport, CT; Helen Skudra, finansų sekretorė iš Highland, Ind.; Alphonse Trainis, iždininkas, iš Fairfield, CT.; Anthony Radzevich, iždo globėjas, iš Amsterdam, N.Y.; Paul Binkis, Jr., iždo glob. iš Chicago, Ill.; John Narusis, teisinis patarėjas, iš Crystal Lake, Ill.

Į seimą atvyksta ir Centro komisijų pirmininkai: dr. Jack J. Stukas, Lietuvių Reikalams kom. pirm., Watchung, N.J.; Anna Klizas Wargo, Lietuvių kultūros kom., St. Clair, Pa.; Magdalena Smailis, Ritualo kom., Dearborn Heights, Mich.; Wm. Piacentini, Stipendijų kom. Cranston, R.I.; Longinas Svelnis, archyvininkas, Needham, Mass.; Mary Ann Lapera, Viešų santykių kom., Plymouth Mtg., Pas.; dr. Algirdas Budreckis, Lietuvių kalbos ugdymui kom., Quincy, Mass.; Frances Petkus, Liet. Kat. Rel. šalpos kom., Dayton, Ohio, ir Aldona Ryan, žurnalo „Vytis" vyr. redaktorė, iš Centerville, Ohio.

Seime dalyvauja šie apskričių pirmininkai: Algerd Brazis, Justice, Ill. Vidurio Amerikos apskrities pirm.; Thomas Bruzga, DuBois, Pa.; Vidurio centro apskr. pirm.; Albert Jaritis, So. Boston, Mass.; Naujosios Anglijos apskr. pirm.; ir Larry Janonis, Bronx, N.Y., Atlanto pakraščio apskr. pirm.

Verte *Salomėja Daulienė*

SEIMO RENGINIŲ PAREIGŪNAI

Seimo garbės pirmininke pakviesta Lietuvos generalinė konsulė, Josefina Daužvardienė. Seimo vykdomasis pirmininkas yra Jonas Paukštis, 4428 S. California Ave. Vicepirmininkai įvairiems renginiams yra: Ann Marie Kassel,Downers Grove; Mary F. Kinčius, 2461 W. 45 Pl.; Bruce Nebrieza, 4616 S. Albany; ir Evelyn Oželis, 2533 W. 45 St.

Kiti rengimo komiteto nariai yra: Scottie Zukas — sekretorė, 5112 S. Mayfield; Edward Valskis — kasininkas, 7255 S. Washtenaw; Lucille Kilkus — jaunių vyčių programų koordinatorė, 2524 W. 45 g-vė; Ruth Kazlauskas — spaudos pirmininkė, 2453 W. 45-ta Pl.; Salomėja Daulienė — spaudos pirmininkės asistentė, 4437 S. Talman Ave.; Stanley Pieža — specialiems renginiams, North Judson, Ind.; Vaira Padalino — priešseiminių renginių koordinatorė, 4545 W. Marquette Rd.; Ralph Gaking — Sportsman's Park išvykos pirm., 4240 S. Maplewood Ave.; Denise Vaikutis — Martinique-Drury Lane išvykos pirm., LaGrange; Vincent Samaška — golfo išvykos pirm., 5234 S. Kilbourn; Ona Naureckienė — parodos pirm., Lemont; Loretta Gestautas-pirm. išvykai į Šv. Jurgio parapijos programą, 3301 S. Union Ave.; Kultūros vakaro programos vicepirmininkai: Faustas Strolia, Oak Forest; Frank Zapolis, Evergreen Park; ir Sabina Klatt, 3326 S. Morgan. Atsisveikinimo pietų rengimo pirm. — David Gaidas, 4330 S. California Ave.; transportacijos koordinatorius — Frank Švelnis, Oak Lawn; dekoracijų pirm. Theresa Balčiūnas, Kenosha, Wis.; vėliavnešių tvarkdarys — Jerome Jankus, 4208 S. Washtenaw.

Lietuvos Vyčių organizacija susikūrė kaip idėjinis sąjūdis. Jos tikslas buvo suorganizuoti jaunimą ir juose ugdyti religinį ir lietuvių tautinį įsisąmoninimą. Šis tikslas yra išryškintas organizacijos įstatuose.

1. Vyčiai laikosi katalikų pasaulėžiūros bei doros dėsnių, pratina savo narius giliau pažinti ir uoliau praktikuoti katalikų tikėjimą ir tinkamomis priemonėmis skatina katalikiškas dorovines pažiūras.

2. Lietuvos Vyčiai ragina savo narius būti atsakomingais Amerikos piliečiais, dalyvauti viešuose reikaluose visuose laipsniuose ir naudotis savo pilietinėmis teisėmis rinkimų metu; taip pat skatina ugdyti lietuviškos tautinės bendruomenės sąmonę ir ragina dalyvauti lietuvių bendruomenės veikime.

3. Lietuvos Vyčiai stengiasi įdiegti savo nariams prisirišimą prie Lietuvos, jų protėvių krašto, skatina pažinti, branginti ir mylėti lietuvių kalbą, papročius ir kultūrą.

4. Lietuvos Vyčiai rūpinasi savo narių ir visų lietuvių švietimu ir kultūrinimu.

5. Lietuvos Vyčiai steigia ir palaiko kuopose ir apskrityse sporto ratelius.

(„Lietuvos Vyčių įstatai" #1-5)

Vertė *Salomėja Daulienė*

DETROITO ŽINIOS

PRANEŠIMAS APIE LIETUVIŲ SODYBĄ CLEVELANDE

Lietuvių Sodyba Clevelande jau visai baigiama įruošti. Dabar dedami kilimai ir atliekami paskutiniai smulkūs įrengimo darbai.

Kaip žinote, pirmieji Lietuvių Sodybos planai buvo pradėti dar JAV LB Krašto valdybai esant Detroite. Tai valdybai baigiant kadenciją buvo gauta daugiau kaip trijų milijonų dol. paskola iš JAV vyriausybės per HUD įstaigą.

Dabar mūsų tikslas tą sodybą užpildyti vien lietuviais gyventojais, todėl 1984 m. rugpjūčio 26 d., po lietuviškų 10:30 val. ryto pamaldų, Šv. Antano parapijos kavinėje mus painformuos iš Clevelando atvykusi tos Lietuvių sodybos administratorė Dana Cipkienė ir komiteto pirm. inž. Bronius Snarskis.

Šiuo reikalu susidomėję Šv. Antano, Dievo Apvaizdos bei Šv. Petro parapijų, Grand Rapids ir visi Michigano lietuviai kviečiami tame pranešime dalyvauti. Sodybos vadovybė atsiveš reikalingus registracijos blankus ir čia pat galės jums padėti juos užpildyti.

Pranešimas bus apie 11:30 val. ryto. Palauksime, kad ir kitų parapijų asmenys spėtų atvykti po pamaldų.

Šį pranešimą organizuoja JAV LB Michigano apygardos valdyba.

Vytautas Kutkus

TRUMPAI

„Švyturio" Jūros Šaulių kuopa, kuriai vadovauja Bronius Valiukėnas, sekmadienį, rugpjūčio 19 d., nuosavoje stovyklavietėje „Pilėnuose" Manchester, Mich., ruošia gegužinę. Kiekvienais metais stovyklavietė vis gražėja augančiais medžiais ir pastatų pertvarkymu bei pavyzdinga švara. Suprantama, kad švarą ir tvarką palaiko patys kuopos vyrai, kurie savaitės viduryje čia atvažiuoja ir darbuojasi. Moterų sekcija puikiai tvarko virtuvės reikalus ir čia atvykę visi gali gerai pasistiprinti. Gegužinėje bus ir laimėjimai. Kuopos valdyba kviečia visus Detroito ir apylinkių lietuvius atsilankyti į gegužinę, susitikti su pažįstamais, draugais ir praleisti gražioje gamtoje sekmadienio popietę.

Šv. Antano parapijos giesmyno išleidimo reikalai gerėja: vis randasi naujų rėmėjų, kurie net stambiomis aukomis į tą reikalą atsiliepe. Paskutiniu laiku savo aukas įteikė Tina Balionienė ir Juozas Sinkus. Jau nebedaug pinigų trūksta, jeigu būtų spausdinamas giesmių leidinio egzempliorių minimumas. Būtų gera, kad parapiečiai patys, (be parapijos iždo paramos), išleistų giesmyną.

Mokytojų studijų savaitės atsisveikinimo vakare meninę programą atliko darželio ir pradžios mokyklos mokiniai, Mokytojų studijų savaitės dalyvių choras, tautinių šokių vienetas ir Detroito Moterų vokalinis kvartetas. Visi meniniai vienetai buvo gerai paruošti ir vakaro dalyvių buvo palankiai įvertinti. Mokytojų studijų savaitės dalyvius auditorijoje papildė svečiai atvykę iš Manchester apylinkės ir net iš Detroito. Vakaras įvyko šeštadienį, rugpjūčio 4 d., Dainavoje, Manchester, Mich.

S. Sližys

Detroito lietuvių jaunimo būrelis klausosi Lino Kojelio pranešimo apie politinę veiklą.

Nuotr. J. Urbono

LIETUVOS VYČIŲ 71-sis SEIMAS

Rugpjūčio 22-26 d. įvyksta Lietuvos Vyčių 71-sis seimas, Conrad Hilton viešbutyje, 720 S. Michigan Ave., Chicago. Seimo rengėjai ir šeimininkai yra 36-toji kuopa, Brighton Parke, kurios pirmininkas yra Jonas Paukštis.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $53.00. Foreign countries $53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$53.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$53.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$53.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$53.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st. Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4 o—8 antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofs. 735-4477, Rez 246-0067, arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233—8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroid'o, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s." Tel. 242-3846

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Pramonės revoliucija:

ROBOTAI VIETOJ ŽMOGAUS

Gyvename nuostabių išradimų ir technologijos, elektronikos revoliucijos amžiuje. Sunku įsivaizduoti, kokius veiksmus atlieka Kompiuteriai per milijoninę sekundės dalį. Ir tai pradžia. Kas bus ryt, po metų ar dešimties? Mašinos pavaduoja žmogų, sutaupo nepaprastai daug energijos ir atlieka tai, ko normaliai žmogus nepajėgtų padaryti.

Kalbant apie skaičiavimų mašinas, reikia prisiminti robotus. Jie senesni už kompiuterius. Kartais įsivaizduojam, kad robotai turi būti panašūs į žmones. Ir taip, ir ne. Mažų robotų mes turime ir savo namuose: jie įjungia ar išjungia šviesą, šilumą ar šaldymą, pavojaus metu aliarmą, atlieka kitus veiksmus. Didesnio masto, sudėtingesni robotai vis daugiau įsigali pramonėj, pradeda tiesiog revoliuciją. Jie ne tik pakeičia žmogaus raumenis, bet sugeba atlikti ir komplikuotesnius veiksmus, save kontroliuoti ir tikrinti. Žmogui reikia tik juos sustatyti. Šiandien jau visos pramoninės šalys, kurios nenori atsilikti, nori išlaikyti konkurenciją, daugiau ar mažiau naudojasi ir robotų patarnavimais. Robotai darbą palengvina, pagreitina, atpigina. Jo gerosios pusės:

jis tą patį darbą gali dirbti ilgą laiką nepavargdamas, ištisas valandas, dienas, savaites ir dar ilgiau;

jis niekad nesuserga, neprašo laisvų dienų, atostogų;

jis nereikalauja atlyginimo pakėlimo, pensijos, priedų, nestreikuoja;

jis nesiskundžia darbo monotonija, rutina, nereikalauja pakeisti kitu darbu;

jis nepriklauso darbininkų unijai;

jis nesiginčija su viršininkais;

jis gali dirbti ir tokiomis sąlygomis, kur normaliai žmogus negalėtų: esant dideliam karščiui ar šalčiui ar šiaip kenksmingoms sveikatai aplinkybėms.

Robotai nėra jau labai brangus išradimas. Šiuo metu vienos tokios mašinos kaina sukasi apie 50,000 dolerių. Jo operavimas, amortizacija ir kitos išlaidos nesiekia vidutiniškai nei 6 dolerių per valandą, palyginus, kai darbininkui tenka mokėti 20 dolerių ir daugiau. Apie 2000 metus visam pasauly gali būti robotų apie 45 milijonai. Jie bus tobulesni, sudėtingesni ir galės atlikti dar komplikuotesnius darbus ne vien tik masinėj produkcijoj, bet jais naudosis ir įstaigos ar krautuvės.

*

Lazda turi du galus. Robotas turi ir blogųjų pusių. Kasdien darosi vis sunkesnis klausimas: kur dėti darbininkus, kuriuos robotas išstumia? Dr. Harley Shaiken, kuris kaip mokslininkas talkina automobilių pramonėj, sako: „Taip, gerai, kad mes vis daugiau išradimų įjungiame į automobilių gamybą ir naujausią technologiją tinkamai panaudojam, bet tuo pačiu metu nesidomim, kaip tie išradimai atsiliepia bendrai krašto ekonomijai, ypač darbininkijos klasei, kuri neturi aiškios profesijos".

Labiausiai pasauly supramoninta šalis Japonija daugiausia ir naudojasi robotų patarnavimu. Japonų prekės šiandien pigiausios, su mažiausiai priekaištų, gaminamos kaip galima tobuliau. Sunku su jais konkuruoti ne tik Amerikai, kur darbininkų atlyginimai labai aukšti, bet ir Europai. Amerika bando tą patį daryti, ką ir japonai, vis daugiau naudojasi robotų jėga. Bet kur dėti bedarbius?

Bedarbių, robotų išstumtų žmonių, eilės didėja ne vien Amerikoj. Tas klausimas sunkiai sprendžiamas nežiūrint kas besėdėtų Baltuosiuose rūmuose. Partiniai kaltinimai administracijoms daugiau ar mažiau demagoginis reikalas. Neatrodo, kad kas nors rastų greitą ir patį geriausią atsakymą ir sprendimą.

Yra balsų iš šalies, kad įmonės, kurios darbininkus pakeičia robotais, turi rasti, suorganizuoti atleistiems darbininkams neblogesnį, pastovų, užtikrintą darbą, nepalikti žmogaus gatvėje, neleisti, kad juo rūpintųsi labdaros įstaigos ar valstybė. Valdžia turi įsikišti ir tą reikalą tvarkyti. To reikalauja socialinis teisingumas, tik tokiu būdu kiltų krašto produkcija ir visų gerovė. Tokie siūlymai, be abejo, yra teisingi ir jie anksčiau ar vėliau turės būti įgyvendinti.

Pramonės atstovai, aišku, priešinsis tokiam priverstiniam buvusių darbininkų aprūpinimui darbu, iš savo pusės įrodinės, kad tai kenkia krašto ūkinei pažangai, neleidžia konkuruoti su kitomis pramoninėmis šalimis, jei juos verčia rūpintis tuo, kas turėtų būti valdžios rūpesčiu, kad bedarbių problema esanti savivaldybių ir federalinės valdžios reikalas. Toks galimas reagavimas būtų gerokai vienašališkas, egoistinis. Krašto gerovė yra visų žmonių reikalas, turi rūpėti ir pramonės, ir darbininkų, ir valdžios sluoksniams. Krašto gerovė reikalauja, kad nauji išradimai, mašinos, robotai, automatizacija būtų naudingi visiems, ne vien kuriai klasei.

Reikia manyti, kad jau ateina metas, kai turės įsikišti valstybė. Atitinkamais įstatymais sureguliuos tuos aštrius klausimus. Tai nelengvas reikalas. Robotai, kaip prieš juos bekovotų tie, kurie dėl jų atsiradimų netenka darbų, nebus panaikinti, jie vis daugiau atliks sudėtingesnius darbus. Jų atsisakyti, vadinas, grįžti šimtmetį atgal. Tai nesąmonė.

Belieka laukti, kad robotai pradėtų gaminti kitus robotus, panašius į save. Tada žmogus netektų kontrolės, robotas pradėtų jį kontroliuoti. Tokias fantazijas pranašauja tik pseudomoksliniai filmai.

čg

DARBININKAS — NE MAŠINA

Trokštame, kad su darbininku nesielgtų kaip su mašina, kuri kainojama pagal jos atliktą darbą, bet kad jis būtų laikomas laisvu, turinčiu sielą Dievo kūriniu, mūsų broliu, lygiu prieš Dievą su visais kitais žmonėmis. Norime, kad jis galėtų džiaugtis ramaus ir jaukaus šeimyninio gyvenimo gėrybėmis, kad namų židinys būtų gerbiamas ir kad fabrikas ar kita darbo įmonė nepaveržtų jam iš namų jo žmonos. Siekiame to, kad nei jo, nei jo vaikų pajėgos nebūtų naikinamos neatitinkamu, pernelyg sunkiu ir ilgu darbu; kad jo teisė į savaitinį poilsį būtų garantuota taip, kad, ‚Viešpaties diena' būtų kartu ir darbininko diena.

Iš 1893 m. Olandijos krikščionių demokratų manifesto

PROLETARIATO DIKTATŪROJE PROLETARAI YRA BETEISIAI

Pabėgėlis iš okup. Lietuvos dr. Benas Bataitis kalba apie Lietuvą, rezistenciją ten ir čia ir apie išeiviją

J. KOJELIS

(Tęsinys)

— Rumunija — satelitinis kraštas. Ar ir tas pasienis stipriai saugomas?

— Labai stipriai. Bet viskas taip organizuojama, kad didesnis sekimas galimų perėjimų iš Sovietų Sąjungos, negu priešinga kryptimi. Iš Rumunijos lengviau pasiekti Vakarus.

— Ar manote, kad yra labiau saugojamų Sovietų pasienių?

— Kiek žinau, sienos su kitais satelitais ir su Suomija saugomos vienodai. Žymiai stipriau saugomas Turkijos pasienis.

— Koks pasieniečiuose, kur Jūs tarnavote, kiekybinis santykis tarp rusų ir nerusų?

— Labai nedaug nerusų. Pasitaiko vienas kitas pabaltietis, ukrainiečių ir iš pietinių respublikų. Mūsų 30 žmonių dalinyje, kuris saugojo 30 km barą, buvome du lietuviai. Tarp karininkų nerusai — tik retos išimtys.

— Kaip žinote, rusų-nerusų santykis keičiasi rusų nenaudai. Azijatai, kurie sparčiai daugėja, turbūt rusams sunkesnė problema negu europiečiai.

— Taip, žymiai sunkesnė ne tik, kad jie augina gausias šeimas, bet ir kad yra kitos rasės ir musulmonų tikėjimo. Sunku pasakyti, kaip jie tą problemą spręs, bet nereikia abejoti, kad tai jiems kelia didelį galvos skausmą.

— Grįžkime vėl į Lietuvą. Lankėte okupacines mokyklas ir mokėtės lituanistinius dalykus. Ar gavote kiek objektyvių žinių apie Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį?

— Lietuvos istorijos vadovėlis išvis plonas, o žinios iškreiptos. Tas pats ir su literatūra. Tačiau vyresniųjų klasių gimnazistai ir universitetų studentai apie tą laikotarpį gana gerai žino. Populiariausias šaltinis — tai sunkiai gaunama Adolfo Šapokos Lietuvos istorija. Bręstantis jaunimas tuo laikotarpiu domisi ir suranda šaltinių jam pažinti. Tas ypač žymu Vilniuje, kur universitete stiprūs humanitariniai mokslai. Pokario metais buvo pasimetimo, nes daug lietuvių šviesios inteligentijos buvo sunaikinta arba pasitraukė į Vakarus, bet dabar jau išaugo gana sąmoninga generacija. Ji žino tikrąją Lietuvos istoriją, pažįsta literatūrą ir neblogai informuota apie lietuvių rezistencinę veiklą užsienyje ir net pačioje Sov. Sąjungoje.

— Bet kaip aiškinate atvejį naujausio pabėgėlio Žukausko, kuris nežinojo nieko iš Lietuvos istorijos, nepriklausomybės laikotarpio, neturėjo jokio supratimo apie vytį, lietuvišką vėliavą, nekalbant jau apie rezistenciją?

— Sunku pasakyti, kokiose sąlygose ir kokioje šeimoje augo ir kiek mokslo pasiekęs. Jei bėgo, tai ne dėl kokių idėjų, bet dėl Vakaruose viliojančios gerovės.

— Turistai iš Lietuvos grįžta su prieštaraujančiais įspūdžiais apie dabartinį Lietuvos jaunimą: vieniems — patriotinis ir idealistinis, kitiems — beidėjinis, materialistinis, hedonistiškų nusiteikimu. Kokia Jūsų nuomonė?

— Per kelias dienas padaryti išvadą apie lankomą kraštą negalima. Mėnuo ar keli mėnesiai irgi per trumpas laikas. Turistai neturėtų daryti apibendrinimų, o sakyti tik, kad susidūrę su tokiu jaunimu. Būtų neprotinga sakyti, kad Lietuvos jaunimas geras ar blogas. Yra visokių, kaip Amerikoje, Vokietijoje ir kituose kraštuose. Savo nuomonę apie daugumą besimokančio jaunimo pasakiau anksčiau.

— Ar būdamas Lietuvoje žinojote apie esamą pogrindį, ar matėte pogrindžio spaudą?

— Su pogrindžio spauda, būdamas Lietuvoje, tiesiogiai nesusidūriau. Aš manau, kad Lietuvoje nedaugelį žmonių ji pasiekia. Lietuvos žmones pogrindžio spauda pasiekia per užsienio radiją — Amerikos Balsą, Vatikaną, Laisvės radiją. Žinant sąlygas Lietuvoje, vien pogrindžio spaudai išsilaikyti reikia gerai organizuoto pogrindžio. Bet buvo galima jausti, kad egzistuoja mažiau konspiracinis pogrindis savitarpio ryšiams palaikyti, informacijai pasikeisti. Juk pasipriešinimo reiškinių buvo ne tik Kaune ar Vilniuje, bet ir Klaipėdoje ir net Šilutėje.

— Vakaruose dauguma yra nuomonės, kad pagrindinę rezistencijos naštą neša kunigai, slaptos vienuolės, tikintis jaunimas. Daromas priekaištas inteligentijai. Iki šiol pogrindžio spaudoje nepasirodė nė vienas stiprus literatūros talentas.

— Aišku, kad pasipriešinimo dvasia didesnė tarp tikinčiųjų, į kuriuos stipresnė Katalikų Bažnyčios įtaka. Teko girdėti apie jaunimo parašų atvirą rinkimą, prašant paleisti įkalintus kunigus, atidaryti bažnyčias ir t.t. Bet pasipriešinimo ženklų, gal kitokioje formoje, esama ir kultūriniuose — intelektualiniuose sluoksniuose, kaip universitetuose, teatrų pastatymuose. Man yra tekę dalyvauti ir ateistų paskaitose, kur dviprasmiškai ir su ironijos gaidele pasisakoma apie esamą būklę.

— Bet ar teko sutikti ateistų, kurie atvirai išeitų prieš režimo politiką, kaip Petkus, Gajauskas, Sadūnaitė, Skuodis?

— Žinoma, ne. Jei taip pakalbėtų, nebetektų darbo ir daugiau kalbėti nebegalėtų.

— Kaip gydytojas dirbote Klaipėdoje. Vilniuje ir Kaune. Tai dideji Lietuvos centrai ir ten turbūt turtingiausias kultūrinis gyvenimas. Kuriais kultūriniais turtais daugiausiai naudojasi masės?

— Populiariausias jaunimui kinas, antroje vietoje gausiai lankomas teatras, ypač jei geri pastatymai. Mano atmintyje išlikę puikūs rež. Gaidžio pastatymai Klaipėdos teatre: Vaižganto „Nebylys", Marcinkevičiaus „Mažvydas". Gaidys buvo tokių lietuviškų pastatymų pionierius. Didelio atgarsio susilaukė visoje Lietuvoje. Juo pasekė rež. Jurašas Kaune. Buvo gerų pastatymų ir Vilniaus teatre. Kai tai įvyksta, pamatai, kad lietuviškom problemom nėra abejingas ir jaunimas. Bilietai išparduodami mėnesį į priekį.

(Bus daugiau)

KUNIGĄ JUOZĄ VAILOKAITĮ PRISIMENANT

Pasikalbėjimas su Jonu Saku, autoriumi knygos apie kun. J. Vailokaitį (1880-1953)

JUOZAS SENKUS

— Sveikinu baigus rašyti veikalą apie kun. Juozą Vailokaitį. Tik man kyla klausimas, kodėl tik dabar, o ne anksčiau ėmeisi šio darbo. Juk pats keliolika metų dirbai Ūkio banke ir kun. J. Vailokaitį gerai pažinai. Ar anksčiau, nepriklausomybės laikais, nebūtų buvę galima rasti daugiau medžiagos apie šį įdomų ir žymų mūsų tautos sūnų — žurnalistą, politiką, bankininką, pramoninką?

— Turiu pasakyti, kad ne kartą galvojau plačiau rašyti apie kun. J. Vailokaitį, bet savo pasiryžimo neįvykdyda vau dėl dviejų priežasčių: pirma, maniau, kad kas kitas, geriau pažinojęs kun. J. Vailokaitį, turėtų tai padaryti, antra, nesitikėjau, kad išeivijoje būtų galima rasti pakankamai medžiagos.

— Tai kas pagaliau paskatino imtis šio darbo?

— Pasiryžimas rašyti, galima sakyti, kilo atsitiktinai. Vienos išvykos į Michiganą metu, pas J. Vailokaičio brolvaikį. Ten dalyvavęs kun. V. Bagdanavičius papasakojo, kad į Kanadą pas savo šeimą iš Sibiro yra atvykusi Ona Šukienė, kuri drauge su kun. J. Vailokaičiu ir kitais lietuviais trejus metus gyveno tame pačiame kolchoze. Buvo nutarta pakviesti Oną Sukienę į Chicagą ir jos pasakojimą įrašyti į juostelę.

— Kas įrašė jos pasakojimą?

— Tai labai gerai atliko žurnalistas Vladas Būtėnas.

— Kokį įspūdį padarė išklausius pasikalbėjimo?

— Kai išklausiau šį jaudinantį pasakojimą, iš naujo mano pasąmonėje iškilo kun. J. Vailokaičio šviesi asmenybė, ir tuojau ėmiausi ieškoti daugiau apie jį medžiagos.

— Vadinasi, įsitikinai, kad šiame krašte galima rasti medžiagos apie kun. J. Vailokaičio visokeriopą veiklą?

— Taip. Pasirodė, jei rimtai imiesi kokio nors darbo, galima nugalėti kliūtis. Tačiau šiam darbui reikėjo skirti apie šešerius metus. Teko ieškoti medžiagos New Yorke, Washingtono, Putnamo, Chicagos bibliotekose, reikėjo peržiūrėti nemaža studijų, žurnalų, enciklopedijų, reikėjo susirašinėti su asmenimis, pažinojusiais kun. J. Vailokaitį. Daug medžiagos radau, „Steigiamojo Seimo darbuose" ir kitų seimų protokoluose (stenogramose), „Vyriausybės Žiniose", „Šaltinyje". Seimų laikais kun. J. Vailokaitis uoliai dirbo valstybės kūrimo darbą.

— Kaip trumpai galėtum apibūdinti kun. J. Vailokaičio veiklą?

— Jos trumpai negalima apibūdinti. Kun. J. Vailokaitis buvo nepaprastų organizacinių gabumų žmogus, ir jo veikla buvo labai šakota. Kun. J. Vailokaičio įnašas nepriklausomos Lietuvos ūkiui ir pramonei yra labai didelis. Atsiminkime tik maisto, plytų, cukraus, metalo pramonę. Paminėtina ir tai, kad jis daug prisidėjo prie naujos valiutos įvedimo.

— Ar susipažinęs iš naujo su kun. J. Vailokaičio veikla, gali sakyti, kad jo, pramonininko ir bankininko, tikslas nebuvo tik kaupti kapitalą, bet juo ir dalintis su kitais, jis buvo dosnus žmogus?

— Taip. Kun. J. Vailokaičio dosnumas yra labai didelis, tik jis nėra plačiai žinomas. Nepriklausomos Lietuvos laikais nedaug kas žinojo, kiek kun. J. Vailokaitis išleido kultūrinėms, visuomeninėms organizacijoms ir šalpai. Stipendijas jis skyrė ir giminių vaikams ir visai nepažįstamiems. Šiandien yra sunku tiksliai apskaičiuoti, kiek kun. J. Vailokaitis yra išleidęs vien tik stipendijoms. „Lietuvių enciklopedijoje" yra pažymėta, kad jas yra gavę apie 200 asmenų. Kun. Vailokaitis nebuvo pinigų švaistytojas ir tuo būdu norėjęs įsigyti populiarumo. Kaip ekonomistas jis rūpinosi, kad stipendijos būtų tinkamai sunaudojamos.

— Įdomu būtų sužinoti, kas rašoma apie kun. J. Vailokaitį kaip žurnalistą?

(Nukelta į 5 psl.)

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos

VLADAS RAMOJUS

4

Šv. Jurgio parapijoj tais laikais, šalia kitų, lietuvišką veiklą ypač judino priešais bažnyčią gyvenęs inž. Vytautas Galvydis, aktyvus ateitininkas, Lietuvių Fronto veikėjas. Tarsi gyvasis sidabras visur judėdavęs, visur suspėdavęs. Tačiau Dievulis jį, jau išsikėlusį iš Bridgeporto, labai anksti ir staiga pasikvietė į savąją karalystę.

Apie 1952 metus užsidarius Tremtinių namams Chicagos Westsidėje, lietuvių visuomeninis bei kultūrinis gyvenimas ėmė telktis triaukščiuose Lietuvių auditorijos rūmuose Halsted gatvėje. Tie rūmai tai senosios lietuvių imigracijos ir jų vaikų kūrinys, pastatyti 1923 metais ne bažnytinių, bet visuomeninių ir daugiau gal kairiųjų organizacijų iniciatyva. Lietuvių auditorijos rūmus administravo direktorių taryba, vienu metu vos nepatekusi į raudonųjų rankas.

Kol veikė Tremtinių namai, į Chicagą atsikėlę naujieji ateiviai Lietuvių auditorija nedaug domėjosi, nors joje buvo keturios jaukios salės renginiams, pirmajam aukšte restoranas ir baras, taip pat baras viršuj šalia didžiosios salės, talpinusios gal iki 500 žmonių. Tuo laikotarpiu Lietuvių auditorijos rūmuose daugiausia vyko senųjų lietuvių organizacijų bei klubų veikla.

Tačiau, kai užsidarė Tremtinių namai, kai Lietuvių auditorijos patalpas per direktorių tarybą išsinuomavo trys naujieji ateiviai — J. Akelis (jo vieton greit atėjo muzikas Balys Pakštas), Stepas Juodvalkis ir Jonas Maliorius, Lietuvių auditorijos rūmai tuojau pasidarė lietuvių veiklos centru. Dar tuometiniais Chicagos miesto tramvajais iš Cicero, Marquette Parko, Brighton Parko, Roselando ir kitur savaitgaliais važiuodavo lietuviai į senąjį Bridgeportą, į Lietuvių auditorijos rūmus. Kiti atlėkdavo ir savaisiais automobiliais, nes jų savininkų skaičius diena iš dienos vis didėjo. O čia pat Bridgeporte buvo garsi senosios išeivijos atstovo Dan Kuraičio automobilių prekyba „Milda". Kitą automobilių prekybą turėjo Stasys Balzekas Brighton Parke, kuri ir dabarties dienomis tebegyvuoja, tvarkoma Stasio Balzeko sūnaus Stasio, Jr., jo vaikaičių. Ten šalia automobilių prekybos išaugo ir Lietuvių kultūros muziejus. Taip anais laikais ir pas lietuvius prekybininkus galėjai automobilius įsigyti. Tik bėda, kad prie Lietuvių auditorijos rūmų nebuvo automobiliams pasistatyti aikštės ir juos tekdavo palikti kur nors gatvėse.

Man pirmą kartą Lietuvių auditorijos rūmuose teko apsilankyti bene 1951 metų rudenį. Tada dar gyvenau Cicero, M. Jasienės namuose. Ji, senosios kartos ateivė, tokios modernios susižinojimo priemonės, kaip telefonas, visai nepripažino ir telefono jos bute nebuvo. Pirmame aukšte gyvenę šviesūs naujieji ateiviai Jadvyga ir Kostas Dočkai jau buvo spėję telefoną įsivesti ir, reikalui esant, leisdavo man juo pasinaudoti. Kai kam iš pažįstamų telefono numerį buvau davęs, tačiau prašiau skambinti tik būtinam reikalui esant.

Kartą J. Dočkienė pašaukė prie telefono. Skambino aktorius-režisierius Stasys Pilka iš Bridgeporto, kur jis gyveno. Nustebau, kad man skambina toks asmuo, kurio težinau tik pavardę ir gal užsitarnautą garsą. Ko užsigeidė aktorius-režisierius Stasys Pilka? Jo pavardę išgirdęs ragelyje, net susijaudinau. Berods, buvau kažkur atsitiktinai supažindintas. Tai ir viskas. O St. Pilka telefonu mandagiai į mane kreipėsi jau kaip į žurnalistą, kviesdamas užsukti į Lietuvių auditoriją, kur jis su aktoriais repetuoja P. Vaičiūno veikalą „Naujieji žmonės". Jis sakė, kad pasisėmęs įspūdžių ir pasikalbėjęs su juo bei aktoriais, gal kokį reportažą spaudai parašyčiau. Pasak, St. Pilkos, be reklamos Amerikoje niekur nepajudėsi. O tuo laiku Chicagoje tarp savęs konkuravo du lietuvių teatrai: rež. J. Blekaičio vadovaujamas novatoriškasis „Atžalynas" ir St. Pilkos teatras, kartais sušvisdavęs, kartais vėl dingdavęs iš akiračio. Vienu kitu veikalu pasirodė ir Vytautas Valiukas bei Antanas Rūkas.

Gavęs tokį kvietimą apsidžiaugiau ir net didžiavausi, kad štai pakvietė pats Statys Pilka, savo vardą jau anksčiau palikęs Amerikos lietuvių išeivių ir ypač nepriklausomos Lietuvos teatro istorijoje. Vėliau su St. Pilka artimiau susipažinęs, visada jį vadindavu Viešpačiu, ir jis dėlto neprotestuodavo.

Taip vieną vakarą tramvajum ir atbildėjau į Lietuvių auditoriją, kur vienoje pirmojo aukšto mažųjų salių St. Pilka su savo vieneto aktoriais repetavo „Naujuosius žmones". Iš ten buvusių aktorių kiek pažinojau tik Alfą Brinką, tą mielos širdies Aukštaitijos sūnų, vėliau iškilusį Kauno dramos teatre. Man atvykus, St. Pilka pertraukė repeticiją ir ėmė pasakoti apie save, apie Kauno laikus, apie P. Vaičiūno „Naujuosius žmones", kaip jis to veikalo kopiją buvo nusivežęs net į Čekoslovakijos sostinę Prahą. Kalbėjo kažkaip iš aukšto, su pasididžiavimu, o man, palyginus dar labai mažai patyrusiam spaudos darbuotojui, net buvo baisu: ar pasiseks parašyti prašomą reportažą, kai informacijos duodamos net europinės plotmės. St. Pilka, šalia kitų, supažindino ir su savo režisūriniu bendradarbiu Bruno Veščiota, vėliau iškilusiu Holywoode.

(Bus daugiau)

NEPATIKO MASKVAI

JUOZAS KOJELIS

Dėl Baltų Laisvės lygos pasiruošimų padėti galimiems rusų ir jų okupuotų kraštų pabėgėliams olimpiados metu pykčio dūdomis pratrūko Maskvos ir Vilniaus emigrantologai. Be „Izvestija", „Literaturnaja Gazieta" ir TASS laidų anglų kalba iš Maskvos, kelis straipsnius lietuviškai „Komjaunimo tiesoje" ir „Gimtajame krašte" paskelbė savo kultūriniu išprusimu išeivius bandąs užimponuoti Vytautas Kazakevičius, „Komjaunimo tiesoje" — Birutė Vitkūnienė, o pačioje „Tiesoje" — Jonas Laukys. (Kai kas mano, kad šiuo slapyvardžiu rašo kurmis iš užjūrių). Charakteringi straipsnių pavadinimai: „Kas spendė spąstus Los Angeles", „Faktai stipresni už melą", „Triukšmas dėl... nieko", „Lietuvoje... Vakarų milijonieriai? — arba dar kartą apie politikierius antiolimpiečius", „Kranklių lizdas Los Andžele arba kuo didžiuojasi niekšybių istorijos papildytojai". Pavadinimai — kaip pavadinimai: atsiduoda leninines - stalininės uniformas barstomu naftalinu ir „Akiračių" Dogo Buldogo kvepalais, pagamintais tarpkojyje įrengtoje laboratorijoje.

Kas tie „niekšybių istorijos papildytojai"?

Alfabeto tvarka, sovietų žurnalistai nurodo į šiuos asmenis: S. Damušį, Joną Jurašą, Juozą Kojelį, Liną Kojelį, Simą Kudirką, Antaną Mažeiką, A. Sluckaitę, Vladą Šakalį ir jų visų priekyje pastatytą kažkokį R. Reiganą.

Kokiais epitetais tą grupę apdovanoja Vytautas Kazakevičius ir jo kolegos? Čia jie, ypač V. Kazakevičius, savo leninistinei - stalinistinei fantazijai duoda pilną laisvę. (Kitokios laisvės sovietuose ir nėra). Šiame antisovietų kolektyve jis mato reakcingiausius nacionalistinius veikėjus, amoraliu elgesiu susikompromitavusius antisovietinius veikėjus, vagis, recidyvistus, niekšus, provokatorius, menkystas, tėvų krašto atžvilgiu amoralius asmenis, tėvynės išdavikus.

Visi išminėti asmenys Amerikos lietuviams yra žinomi. Nė vienas jų laisvojo pasaulio teismo nėra baustas nei už vagystę, nei už provokacijas, nei už amoralumą. Trys jų Amerikoje atsirado ne savo valia, o visi kiti — kaip Stalino - Hitlerio sandėrio aukos, su dvasiškai ir fiziškai raudonojo ir rudojo fašizmo įkirstais randais.

Už bėgimą nuo žmonos... 10 metų katorgos

Šioje Kazakevičiaus aptartoje niekšų ir tėvynės išdavikų grupėje Lenino pėdomis arčiausiai yra sekęs Vladas Šakalys, mat, jis, rusiškos ochrankos - KGB persekiojamas, pabėgimui iš gulaginės imperijos pasirinko tą patį kelią kaip ir Vladimir Iljič Uljanov — abu bėgo per Suomiją. Kiek žinoma, Vladas yra kiek persiėmęs ir Iljičiaus idėjomis, mat, pritaria jo „Apie tautų apsisprendimo teisę" straipsnio mintims. Čia pasirodo vėl keistas sovietinio gyvenimo kuriozas: už pritarimą Lenino idėjoms Vladas buvo tampomas po gulagus, už tų idėjų atmetimą Vytautas apdovanojamas Kremliaus malonėmis.

Simas Kudirka, anot Kazakevičiaus, bėgęs nuo žmonos, todėl šokęs nuo rusų laivo. Tik jis nepaaiškina, kokiu kodeksu remiantis sovietinis teisingumas už tą jo nusikaltimą paskyrė 10 metų Sibiro katorgos. Taip pat užsienio lietuviams sovietinio gyvenimo paslaptys kiek labiau prasiskleistų, jei Kazakevičius paaiškintų, kodėl jis pats dėl pabėgimo nuo rusiškos žmonelės nepateko Sibiran. Sakysim, kaip nusipelniusiam sistemai, sovietų teisingumas galėjo jam skirti mažiau — ne 10, bent porą metų.

Jo sūnui Liūtaurui, kuris pasirašė 45 pareiškimą Molotovo - Ribbentropo pakto panaikinimo reikalu, pasisekė iš tėvo garbinamos imperijos ištrūkti, ir dabar jis gyvena Belgijoje. Vyt. Kazakevičius daug kartų lankėsi laisvajame pasaulyje, yra gana pastabus vyras, ir kurie jį pažįsta, tvirtina, kad ir jis pats spruktų pas sūnų, o gal net į kapitalistų tvirtovę, Ameriką, jei jį kada nors jo darbdaviai užsienin išleistų su visa šeima.

Jei Vytautas Kazakevičius nenori ar negali nurodyti sovietų baudžiamojo kodekso, pagal kurį bėgantieji nuo žmonų baudžiami 10 metų katorgos, ir nenori pasakyti apie save, kodėl jam išimtis buvo padaryta, tai gal nurodytų vietas iš Lenino ar bent Stalino raštų, kur šie didieji komunizmo milžinai buvo skelbę, kad bėgančius nuo žmonų laikytų niekšais, vagimis, recidyvistais, tėvynės išdavikais.

Tėvynės išdavimas — baisus nusikaltimas

Kazakevičiaus vadinamas aršus reakcininkas (mat, nacių politinis kalinys, o komunizmas ir nacizmas — tai dvyniai broliai) Juozas Kojelis yra linkęs pritarti jam, kad tėvynės išdavimas yra didžiausia žmogiškoji niekšybė. Tik skiriamės tuo, kad jis tėvynės išdavikų ieško tarp tų, kurie bėga nuo rusų Lietuvon atnešto teroro, o Kojelis linkęs tėvynės išdavikais laikyti tuos lietuvius, kurie anksčiau su naciais, o dabar su rusais komunistais dirbdami kartu terorizuoja savąją tautą. Ne benamio dalia nurodo į tėvynės išdavimą, bet pirmoje vietoje lietuvių užsidėtos KGB uniformos ir komunistų partijos bilietai. Be bilietų ir uniformų — šnipai, komunizmo - rusicizmo - ateizmo agitpropininkai ir kiti paklusnūs Kremliaus despotų tarnai. Aš abejoju, ar šitom gaujom priklausą individai ramia sąžine drįsta veidrodyje pažiūrėti į savo akis ir paklausti: „Ar aš nesu tėvynės išdavikas?"

Pagarsinimui lietuvių vardo bloga prasme Kazakevičius siūlo Jonui Jurašui kartu su Vladu Šakaliu padegti Los Angeles olimpinį stadioną. Ir norint, to padaryti negalima, nes Los Angeles tokio stadiono neturi. Ar nebūtų geriau, kad Vytautas Kazakevičius, jei nėra Konradas Valenrodas, nuvyktų į Maskvą, raudonojoje Kremliaus aikštėje apsipiltų benzinu ir tėvynės išdavimo nuodėmei atpirkti susidegintų, prieš tai atitinkamai painformavęs laisvojo pasaulio žurnalistus Maskvoje. Tai būtų negarbingo maratono garbingas olimpinis finalas.

PADĖKA

Lietuvos Dukterų draugijos vasaros pasibuvimo šventė - gegužinė buvo suruošta liepos 22 d. Gegužinė rekordiniai pasisekė. Todėl dėkoju: Maisto aukotojams ir ruošėjoms. Giros darytojams. Dirbusioms ir dirbusiems. Stalų paskolintojams. Laimės šuliniui dovanėlių dovanotojams. O ypač mūsų šventės dalyviams.

Iki kitos vasaros —

Jūsų,

EMILIJA KIELIENĖ,
Lietuvos Dukterų Dr-jos pirmininkė

APSIPIRKITE DABAR!

MICHIGAN PEACHES—Persikai 4 sv. $1.00
Konservams ar valgymui 38 sv. dėžė $8.95

FROM OUR OWN FARM—Iš mūsų ūkio
MICHIGAN TOMATOES—Pomidorai sv. 39 c.
MICHIGAN CARROTS—Morkos
5 maišeliai po sv. — $1.00
HOME GROWN GREEN PEPPERS—
Žali pipirai — 3 sv. $1.00. Bušelis $6.95
SLICING CUKES—Agurkai sv. 19 c.

FROM OUR OWN FARM—Iš mūsų ūkio
MICHIGAN APPLES—Obuoliai 4 sv. $1.00
RED BEETS—Burokai 4 sv. $1.00
25 sv. maišas $4.95

DABAR PATS LAIKAS KONSERVUOTI AR ŠALDYTI
jūsų mėgstamus vaisius ir daržoves.
Turime didelį pasirinkimą stiklinių indų konservams ir kitų reikmenų.

Dairy
PIENAS gal. $1.59
2% PIENAS gal. $1.49
NUGRIEBTAS IR 1% PIENAS gal. $1.29
SOUR CREAM—Grietinė 16 oz. carton, 76 c.

Deli
DAISY BRAND MINCED HAM—
Maltas kumpis, sv. $2.19
SWISS CHEESE—Sūris sv. $2.49

Išpardavimas rugpiūčio 15–19 d.

Dėl kasdieninių specialių nuolaidų pasukite telefonu raides PRODUCE.

EGG STORE

6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704
4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018
8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787
7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

TĖVŲ PAGALBA LIT. MOKYKLAI, MILAŠIUS, SPORTAS

Iš mokytojų ir jaunimo studijų savaitės (4)

JUOZAS MASILIONIS

Trečiadienio, rugpjūčio 1 d. rytas lyg ir apsiniaukęs. Apsiniaukusi ir stud. savaitės vadovybė, nes dar nėra atvykusi pirmoji šios dienos paskaitininkė dr. A. Vygantienė. Puldinėja šen ir ten, kaip čia sukeisti, kad nebūtų stud. savaitės dalyviams tuščio laiko. O paskaitininkė, kaip tas Filijas Fogas, prisistatė pačiu laiku.

Dienos pirm. pakviečiama Danutė Doveinienė, Detroito lit. mokyklos vedėja, o pirmąją paskaitą skaito dr. A. Vygantienė, atvykusi čia iš šiaurinių Chicagos priemiesčių. Jos tema — „Tėvų talka lituanistinei mokyklai".

Anot prelegentės, kai turi savo vaikų, turi tapti pedagogu. Kai kurie tėvai, gyveną šiauriniuose Chicagos priemiesčiuose, toli nuo lit. mokyklų, pradėjo susieiti — suburti vaikus tai pas vieną, tai pas kitą, įkurdami lyg ir vaikų darželį. Susipažino tėvai, susipažino vaikai. Mokyklėlės veikla priklausė nuo mamų aktyvumo. Veiklą plėtė, pradėjo ruošti Kalėdų eglutes, pasinaudodavo lėlių teatru. Įsteigė vasaros stovyklėlę, kuri šią vasarą veikia jau ketvirti metai. Rytą programos kiemuose, popiet išvykos į įvairias vietas. Mokymąsi paįvairina įvairiausiais užsiėmimais, kviečia įvairius specialistus. Kai kurie tėvai tokias mokymo įvairybes laikė laiko gaišinimu, kiti labai vertino.

Klausytojai gyvai domėjosi šiais naujais būdais sudominti ir patraukti mokinius į lit. mokyklas.

Antrą paskaitą „Milašiaus poezijos pasaulio bruožai" skaitė dr. Jolita Kavaliūnaitė iš Clevelando. Jos nuomone, tai vienas didžiausių poetų, deja, nepakankamai pažįstamas nei Prancūzijoje, nei Lietuvoje. Savo paskaitoje prelegentė iškėlė ir panagrinėjo tris jo kūrybos motyvus: jaunystės ir praeities ilgesį, vienatvę ir meilę.

Diskusijose dalyvavo Krištolaitytė, Jonaitis, kun. Daugintis ir Šileikienė.

Trečią šios dienos paskaitą „Šių metų olimpiniai žaidimai" skaitė Bronius Keturakis, Švietimo tarybos narys sporto reikalams.

Paskaita buvo laiku ir vietoje, nes, prasidėjus olimpiniams žaidimams, susidomėjimas jais buvo nemažas ir tų tarpe, kurie, atrodė, sportu visai nesidomi. O čia Dainavoje nėra televizijos kiekviename kambaryje (iš tikrųjų — nė viename kambaryje), o radijukų — vos vienas kitas.

Prelegentas akcentavo, kad olimpiniai žaidimai priklauso visam pasauliui, juose telpa visos tautos, visos rasės, visos religijos. Papasakojo, kad vokiečių ir prancūzų dėka jie atgaivinti ir vyksta kas 4 metai. Dabar vyksta XXIII-ji. Nupasakojo olimpiados tarpt. komiteto sudėtį ir pareigas, tautinių ar valstybinių komitetų pareigas, kaip parenkamas miestas, kuriame vyks olimp. žaidimai (Amerikoje vyksta trečią kartą), ką pasižada miestas ir ką valstybė, kaip vyksta pasirengimas, aptarė, kas yra profesionalas ir kas mėgėjas, papasakojo žaidimų eigą, kokie ir už kurią vietą duodami medaliai. Taip pat papasakojo, kaip ir kodėl Sovietų Sąjunga atsisakė dalyvauti olimpiniuose žaidimuose.

Vakarą praleidome su Udrių vaikais — Baltija, Almiu ir Vyčiu, kurie dainavo, smuikavo, vaidino.

LIETUVOS ISTORIJA
Red. A. ŠAPOKA

Švietimo Ministerijos knygų leidimo komisijos leidinys, Kaunas 1936 m.

Perspausdinta. Kieti viršeliai, 688 psl. Kaina su persiuntimu $18.50.

Užsakymus siųsti:
"DRAUGAS", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS
KILIMAI
LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojame iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukus.
7159 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaunamе ir aškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

Amžinąjį Miestą geriausiai primins Romos sonetai
SACRA VIA
(Šventoji gatvė)
Parašė *Alfonsas Tyruolis*
Išleido "Ateitis" su plačiais paaiškinimais. 48 pusl. Kaina $1.50.
Gaunama "DRAUGE"

PARDAVIMUI
DAR TURIME
Gera proga įsigyti dideles metalines bačkas (55 gal. metal drums) su dangčiais. Tik po $6.00 ir nedaug teturime. Patys paslimkite.
Tel. — 585-9500

REAL ESTATE

Parduodu gerą namą geroj vietoj ant Vina del Mar Blvd., St. Petersburg Beach, Floridoje. Nebrangiai. Skamb. 813—360-4008.

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 4 val. popiet
3004 N. OCTAVIA
2 miegamieji, 1½ vonios, šeimos kambarys. Daug priedų. Centr. vėsinimas. 2½ maš. garažas. Skambint savininkui (angliškai) 889-3447.

For sale by owner in Riverdale
Super sharp 2 bedroom brick bungalow. Centr. air. Carpeting. New roof. Aluminum gutters and windows. Fully panelled family room in basement. Newly remodeled bathroom with ceramic tile and vanity. 2 car garage with opener. Fenced yard. Walking distance to Ill. Central railroad. Low 50's. Tel. 841-1093.

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 4 val. popiet
5310 S. Kilbourn
5057 S. Knox — Archer ir Knox
Naujas 3-jų butų, po 3 miegamus ir 1½ vonios, ir 2-jų miegamų butas rūsy — "garden apt.". Atskiri šildymai. Specialiai žemos palūkanos.
Skambinkite dabar.
— o —
No. 900. 57TA IR KENNETH.
5 miegamų mūrinis. 29 m. senumo. Įrengtas rūsys. Naujesnis 2 maš. garažas. Centrinis oro vėsinimas. Paskubėkite. Skambinkite.
No. 910 59-ta ir Kolin. 8 m. senumo.
No. 876 61-ma ir Kolin. 6 m. senumo.
No. 814 Archer ir Kenneth. Naujas.
No. 957 63-čia ir Narragansett. 5 m. senumo
No. 972 60-ta ir Kedzie. Tik $64,900.
No. 970 57-ta ir St. Louis. 3 butai.
AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6259 S. Kedzie Ave. — 778-2233

ĮSIGYKITE DABAR
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA
VI tomas. Pogrindžio leidinys
Šis tomas paskirtas Kronikos 10 metų sukakčiai paminėti. 688 psl., kieti viršeliai. Viršelis ir iliustracijos — seselės Mercedės. Išleido Lietuvos kronikos sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, IL. Spausdino Kingsport Press, Kingsport, Tennesee 1983 m. Kaina su persiuntimu $8.50.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

THE FORTY YEARS OF DARKNESS
Parašė Dr. Juozas Vaišnora
Apie istorinius lietuvių kovos metus.
Į anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius
Minkštais viršeliais. Kaina $2.85
Ši įdomi knyga gaunama:
DRAUGE, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

Dalis stovyklautojų ir vadovų moksleivių ateitininkų sąjungos suruoštoje stovykloje Dainavoje. Stovykloje dalyvavo daugiau kaip 90 stovyklautojų iš Pietų Amerikos, Kanados ir iš 12 Amerikos valstijų.

Nuotr. **Jono Kuprio**

AR CHICAGA BUVO SKURDŽIAI ATSTOVAUJAMA

Tautinių šokių šventėje Clevelande

Šauniai praėjo septintoji tautinių šokių šventė Clevelande. Rengėjų įdėtas darbas ir pastangos atnešė gražius rezultatus ir paliko brangius prisiminimus, ne vienam palydėtus džiaugsmo ašaromis. Koliziejaus skliautuose griausmingai skambant Lietuvos himnui. Didelį darbą atlikusiems šventės rengėjams priklauso didelė ir nuoširdi padėka. Džiaugiamės, kad šventės finansiniai reikalai irgi geri.

Eilė korespondentų šventę aprašė mūsų spaudos puslapiuose. Vienur buvo pagirta, kitur papeikta vienas ar kitas šventės niuansas, viena ar kita programos dalis. Juk kiekvieną renginį galima matyti ir vertinti per skirtingus akinius. Autentišku šventės aprašymu tenka laikyti rengimo komiteto nario V. Rociūno aprašymą „Draugo" š.m. liepos 17, 20 ir 21 d. numeriuose.

Aprašymų pradžioje V. Rociūnas, „parapietišku" uolumu pristato rengėjų pastangas „jaunimo entuziazmo pasireiškimą tinkamai išvesti iš skerdyklų rajonų arenos" (suprask Chicagos!) ir parodo komiteto pirmininko optimizmą, nors sako, kad rengėjus baugino „lietuvių sostinės" (suprask Chicagos!) boikoto grėsmė. Kokio boikoto? Gyvenant toje „lietuvių sotinėje", dalyvaujant jos lietuvių veikloje, niekad neteko girdėti ar patirti, kad Chicaga boikotuotų VII-ją Tautinių šokių šventę Clevelande. Kaip galėjo čikagiečiams, šešių tautinių šokių švenčių rengėjams, ateiti į galvą tokia pikta mintis, — boikotuoti vieną iš gražiausių laisvojo pasaulio visų lietuvių manifestaciją, kurią čikagiečiai jau šešis kartus „gimdė"? Juk ir septintoji šventė yra tos pačios šeimos kūdikis, nors ir klevelandiečių „gimdytas"! Po II Pasaulio lietuvių dienų rengimo mes buvome laimingi, kad tą naštą perėmė Clevelandas, kurio lietuvių kolonija visada didžiuojasi intelektualiniu ir organizaciniu pajėgumu. Tai kam dabar prireikė Don Kichoto kovos su vėjo malūnais?

Nesuprantamas yra ir V. Rociūno teigimas, kad „Koliziejuje... Chicagai buvo skurdžiai atstovaujama". Straipsnio pradžioje V. Rociūnas rašo, kad „Clevelandas, būdamas tiktai nedidelė lietuviško gyvenimo oazė su gyvomis kokių dviejų tūkstančių gyvybių, ar pajėgs"... suruošti šią šventę? Straipsnyje nurodoma, kad šventėje buvo 7,600 žiūrovų. Tie Clevelando lietuvių „dviejų tūkstančių gyvybių" nesudaro nė trečdalio žiūrovų, pagal V. Rociūno straipsnio duomenis. Tai iš kur gi buvo tie likę 5,600? Tokiau rašoma, kad „buvo žymiai daugiau tikėtasi iš kaimyninės Pennsylvanios, iš Lietuvos Vyčių". Amerikiečių buvo mažas nuošimtis. Vargiai ar buvo koks tūkstantis iš Detroito. Todėl peršasi išvada, kad likę 4,000 su viršum turėjo būti iš Chicagos, bei jos priemiesčių, iš kur buvo 15 šokėjų grupių, iš visų 52, dalyvavusių programoje, davusių 553 šokėjus iš visų 2,005, pagal programos duomenis. Jei maždaug du trečdalius ar pusę žiūrovų sudarę čikagiečiai ir davę ketvirtadalį šokėjų buvo „skurdus" atstovavimas, tai kokio atstovavimo tikėjosi, neturint iliuzijų, pagal Juozo Žygo straipsnį Dirvoje Nr. 27?

Nereikėtų stebėtis, jei kuris nors čikagietis susilaikė nuo važiavimo į Tautinių šokių šventę Clevelande, perskaitęs šventės spaudos komisijos narės Aurelijos Balašaitienės „malonų" kvietimą: „Tik neatsivežkit plytų", tilpusį „Dirvoje" dar prieš šventę. Nežinau nė vieno atvejo, kad čikagiečiai būtų kada važiavę į Clevelandą su plytomis ar žadėję ten mūsų tautiečius plytomis apmėtyti. Viename „Draugo" vedamajame paminėta plyta buvo tik vieno asmens pasakymas, nesuryštas su jokiais kitais čikagiečiais. Ta plyta buvo rišama (visai be reikalo) tik su Clevelando miesto vaizdu ir nieko bendro neturėjo su lietuvių kolonija ar VII Tautinių šokių šventės rengėjais. Sarkastiškas A. Balašaitienės „kvietimas", visus čikagiečius be jokio pagrindo įžeidžiantis, ir net šventės komiteto narių replikos šventės parade bežygiuojančiom čikagiečių šokėjų grupėm: „Ar atsivežėt plytų?" verčia suabejoti, ar visi šios šventės rengėjai išlaikė V. Rociūno minimą egzaminą?

Br. Juodelis

OLIMPINIAI ŽAIDIMAI IR RYTŲ VOKIETIJA

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Los Angeles olimpiniai žaidimai jau praeityje. Kaip ir reikėjo laukti, jas laimėjo JAV, kadangi jos atstovai buvo visose sporto šakose labai gerai pasiruošę, laukdami stiprios S. S-gos bei rytinės Vokietijos varžybų konkurencijos. Deja, pirmoji „pabūgo" tariamų prieš ją įvairių „neklaužadų" išsišokimų ir iš olimpinių žaidynių gegužės mėn. oficialiai pasitraukė. Jos pėdsakais turėjo sekti visi satelitai (išskyrus Rumunija), priešingu atveju būtų panaudotos stiprios sankcijos.

Ar atpirkimo ožiu buvo amerikiečių antisocialistinis nusistatymas bei išvystyta įvairių organizacijų stipri veikla, stoka saugumo, pagrobimų, smegenų plovimo baimė (kaip skelbė sovietai) ar už nekalto ožio uodegos slapstėsi „pralaimėjimo baimė?!

Šiandieną galima drąsiai tvirtinti, kad tik pralaimėjimo baimė atbaidė sovietus nuo dalyvavimo olimpiadoje. Jie švilptų į visokias „Ban Soviets" organizacijas, „mažeikininkus" bei „drungininkus" (m.dr. naujadariai) ir visus kt. „inkus" iš anksto žinodami savo laimėjimus.

Jau po savaitės išlindo „yla iš maišo", kai Vakarų Vokietijos korespondentai pradėjo nuodugniau tirti pasitraukimo priežastis, gavę net aukštų Rytų Vokietijos atstovų pasisakymus. Kaip dienraščiai rašė, rytų Vokietijos sporto pareigūnai balandžio ir gegužės mėn. pradžioje lankėsi Maskvoje, norėdami pakeisti sovietų nusistatymą. Rytinis Berlynas įtikinėjo Kremlių, kad negalima vien tik Vakarų Vokietijai perleisti vokišką atstovavimą. Be to, laimėti medaliai pakeltų socialistinių kraštų orumą.

Deja, jų balsas atsimušė kaip žirniai nuo sienos. Ir Rytų Vokietijos gyventojai taip pat buvo labai pasipiktinę sakydami, kad „sovietai nenorėjo rizikuoti būti įveiktiems mūsiškių". Teisingai, nes S. S-ga surinktais medaliais šiemet atsistotų tik ketvirtoje vietoje, po JAV, Rytinės Vokietijos ir Kinijos. Jau 1976 m. Montrealio olimpiadoje Rytinė Vokietija pralenkė JAV, o po ketverių metų Maskvoje su 47 aukso medaliais visiškai prisiartino prie S. S-gos. Taigi, negarbė Kremliui taip žemai nusilenkti, tad ir teko nuo Los Angeles atsisakyti.

Daugiausiai pergyveno sportininkai. Jie norėjo bent mėnesį pakvėpuoti laisvės oru, pabendrauti su kt. kraštų jaunimu, pirkti ką nors naujo ir skirtingo nuo komunistinio pasaulio prekių. Sunku pasakyti, ar jie būtų sekami. Tačiau po pasikalbėjimo Vokietijos televizijos atstovės, kylančios filmų žvaigždės D. Nosbuš su buv. meistere rumune Comaneci, pasirodė, kad klausimus reikėjo duoti iš anksto raštu ir tik kitą dieną atlikti pasikalbėjimą. Stebėjo du vyriškiai, klausydami Comaneci atsakymų.

Laiminga buvo dalis Rytinės Vokietijos, galėdama „pagauti" vakarų pusėje duodamą programą iš Los Angeles, kadangi „demokratinė" Vokietija skyrė tik po penkias minutes olimpiados žinioms. Tik rytinis Mecklenburgas, Drezdeno ir kt. apylinkės negalėjo džiaugtis šia laime, kadangi Vakarų Vokietija transliacijoms paskyrė net 230 valandų. Programą pradėdavo 6 val. r., vėl pietų metu bendra praėjusios dienos santrauka ir vėl vakare, su mažom pertraukom, programa tęsėsi iki 1-2 val. ryto. Pasirodė, kad vakaro programą stebėdavo apie 8 mil. vokiečių, o rytinę beveik 2 mil. Blogiau su rytine Vokietija: jie rytinių sportinių žinių negalėjo stebėti. Kaip rašo spauda, darbininkai gyvena toliau nuo įmonių, tad jiems tenka anksčiau keltis ir skirti daugiau laiko autobusui ar tramvajui. Privačių mašinų nedaug ir jas turi daugiausiai kompartijos nariai. (Ta pačia proga norėčiau pažymėti, kad Vakarų Vokietijoje automašinų, sunkvežimių ir kt. motorinių važiavimo priemonių yra 29.9 mil.)

Floridos Lietuviai

ST. PETERSBURG, FLA.

LIETUVIŲ VEIKLA

— Šv. Kazimiero misijos klebonas kun. Vyt. Zakaras minėjo savo 65 m. gyvenimo sukaktį. Ta proga jis susilaukė daug linkėjimų, nes jis yra labai visų gerbiamas ir mylimas. ALRK Moterų sąjungos kuopos narės jį kuklia forma pasveikino nuoširdžiais linkėjimais ir maža pinigine dovanėle.

— Nors Lietuvos Vyčių kuopa yra įsteigta tik prieš aštuonerius metus, šiuo metu siunčia vienuolika delegatų į savo seimą, kuris įvyks rugpjūčio 22-26 d. Chicagoje. Delegatai yra kuopos pirmininkas Aleksas Kraujalis ir jo žmona Violeta. Kartu su jais skris ir Donna Kamm Privačiai vyksta Suzana ir Antanas Mažeikai. Ida ir Jonas Valauskai, Viktorija ir Kazys Kleivai, Viktorija Jacobson ir Emile ir Harry Petraitis.

— David Kamm, finansininkas, senior viceprezidentas iš Ft. Myers, Fla., Dean Witter, pinigų investavymo kompanijos, savo profesijos reikalais buvo Florida State University Tallahassee ir sustojo pakeliui aplankyti savo motiną Donna Kamm ir paviešėjo kelias dienas.

— St. Petersburg kolonijos lietuvių skaičius vis auga ir visai neseniai iš New Jersey Eleanor ir Antanas Karpich įsigijo nuosavybę Palm Springs.

— Iš tolimo Los Angeles, Cal., čia svečiavosi ilgų metų Moterų sąjungos veikėja Ona Arnašius. Ji kartu su naujais Floridos gyventojais Karpich pietavo Amer. Lietuvių klube sekmadienį, rugpjūčio 5 d. ir ten susitiko su vietinėmis sąjungietėmis, sutiko buvusią Los Angeles gyventoją Anna Mishkin. Po pietų visi paviešėjo pas Donna Kamm, Seminole. Organizacinis veikimas duoda daug malonumų ir išvažiavus tūkstantį mylių bendruose subuvimuose randi netikėtai senų laikų draugus, kartais ir gimines.

G.

Kun. J. Vailokaitį

Atkelta iš 3 psl.)

— Knygoje yra aprašoma mažai kam težinoma plati jo žurnalistinė veikla Seinuose. Jis prieš pirmąjį pasaulinį karą nuo 1906 iki 1915 metų buvo „Šaltinio" redaktorius — leidėjas daugiausia juo rūpinęsis. Už žurnalistinę veiklą rusų baustas kalėjimu ir piniginėmis baudomis. Skaitant jo straipsnius, matyti, kokie visuomeniniai ir ūkiniai reikalai jam tada rūpėjo. Tais reikalais jis rūpinosi ir būdamas seimuose bei vėliau vykdydamas savo ekonominę programą. Esu peržiūrėjęs nuo 1906 iki 1915 m. jo „Šaltinyje" išspausdintus straipsnius ir sudaręs jų sąrašą, — iš viso 156 straipsniai.

— *Man dar kyla klausimas, ar tiesa, kad rašytojas P. Melnikas savo romane „Sibiro sąvartynuose", išspausdintuose „Drauge", panaudojo Onos Šukienės pasakojimą apie kun. J. Vailokaičio gyvenimą Sibire?*

— Taip. P. Melnikas dalį tos medžiagos įpynė į savo romaną.

— *O kas apmokės knygos, kurios bus daugiau kaip 300 puslapių, spausdinimo išlaidas?*

— Kai kurie kun. J. Vailokaičio giminės ir keli kiti asmenys yra prižadėję prie jos išleidimo prisidėti, bet to dar maža. Būčiau labai dėkingas, jei kas nors iš kun. J. Vailokaičio gerbėjų, artimųjų ar buvusių stipendininkų pagelbėtų šią knygą išleisti.

Dėkoju knygos autoriui Jonui Sakui už nuoširdžius atsakymus.

PADĖKA

A. † A.

STASYS PAPLAUSKAS

Mūsų visų mylimas vyras, brolis po sunkios ilgos ligos mirė namuose 1984 m. rugpiūčio 7 d., 3:45 val. ryto, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje, dalyvavusiems šv. Gedulo Mišiose ir palydėjusiems į kapus. Dėkojame už pareikštą užuojautą asmeniškai ir laiškais.

Nuoširdus ačiū Lietuvos Dukterų draugijos kapelionui kun. J. Juozevičiui už atsilankymą Presbyterian-St. Lukes ligoninėje. Nuoširdus ačiū Lietuvos Dukterims atkalbėjus rožančių koplyčioje. Nuoširdus ačiū kunigui F. Kireiliui už atliktas pamaldas koplyčioje ir atnašautas šv. Mišias Švč. M. Marijos bažnyčioje ir atliktas paskutines apeigas kapinėse.

Nuoširdus ačiū visiems grabnešiams ir laidotuvių direktoriams Gaidai ir Daimid už malonų sąžiningą patarnavimą.

Nuliūdusios: ŽMONA ir SESERYS.

A. † A. MATAS KLIKNA

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjas - Savanoris

Gyveno Chicago, Illinois.

Mirė rugpiūčio 14 d., 1984 m., sulaukęs 83 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Sotkalnių kaime, Kražių valsčiuje, Raseinių apskrityje. Amerikoje išgyveno 34 metus.

Pasiliko liūdinčios dukterys: Danutė Žukauskienė, žentas Klemensas, anūkai Raimundas ir Robertas; Aldona Bitinienė, anūkas Edmundas ir jo žmona Rožė bei anūkė Vida; ir sesuo Viktorija Ostapienė su šeima Argentinoje.

Priklausė Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų - Savanorių Sąjungos Chicagos Skyriui, L.B. Cicero apylinkei ir Balfui.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį nuo 2 iki 9 val. vakaro Theis koplyčioje, 3517 N. Pulaski Road. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpiūčio 18 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoj gėlių prašoma aukoti American Cancer Society ir Balfui.

Nuliūdusios DUKTERYS su ŠEIMOMIS

Laidotuvių direkt. Theis. Telef. 463-5800.

Po ilgos ir sunkios ligos

A. † A. STASIUI PAPLAUSKUI

mirus, jo seseriai Marytei ir Broniui Krištopaičiams reiškiame nuoširdžią užuojautą.

GEN. T. DAUKANTO JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA IR NARIAI

A. † A. MARIJAI GAČIONIENEI

Kanadoje mirus,

jos dukrai LIUDAI GRIAUZDIENEI ir jos ŠEIMAI, gyv. Cicero J. A. V-bėse, ir visiems kitiems velionės ARTIMIESIEMS nuoširdžią užuojautą reiškia

GENOVAITĖ JUODIKIENĖ ir ANGELĖ ir JONAS JADVIRŠIAI

A. † A.

STASIUI PAPLAUSKUI mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai LIŪDAI ir jos ARTIMIESIEMS.

Liūdime drauge su Jumis.

VYTAUTAS IR ALBINA TOMKAI

DARIUS-GIRĖNAS

1933—1983

E. JASIŪNO paruošta knyga - albumas apie žymiuosius lietuvius Atlanto nugalėtojus - lakūnus S. DARIŲ ir S. GIRĖNĄ jau išėjo iš spaudos. Leidinys gausiai iliustruotas, paruošta angliškai ir lietuviškai, didelio formato, 264 psl., kieti viršeliai, gražiai išleista. Tai vertinga dovana kiekvienai progai. Kaina su persiuntimu 27 dol.

Užsakymus siųsti: *DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629*

Illinois gyventojai dar prideda $1.75 valstijos taksų.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas - 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

APLINK MUS

x **„Draugo" 75-rių metų sukakties** proga Brighton Parko LB apylinkė su savo pirmininkės Salomėjos Daulienės ir iždininkės Grasilijos Meiluvienės parašais atsiuntė sveikinimą ir 50 dol. auką. Jos rašo: „Sveikiname dienraštį ‚Draugą' deimantinės sukakties proga ir linkime nenuilstamai išlaikyti aukštą žurnalistinį lygį, teikiant lietuviškai visuomenei tiesą ir gėrį". Už sveikinimus ir auką savai spaudai stiprinti nuoširdžiai dėkojame.

x **Roma ir adv. Saulius Kupriai** rugp. 14 d. susilaukė dukrelės. Jie jau augina vyresnius du sūnelius. Adv. S. Kuprys yra Amerikos Lietuvių katalikų federacijos pirmininkas ir šiuo metu, be savo šeimos, dar rūpinasi ir kazimieriniu kongresu Toronte, Kanadoje.

x **Dr. Milda Budrienė** savo a. a. vyro dr. Stasio Budrio atminimui atsiuntė stambesnę auką Lietuvių Foto Archyvui paremti istorinių fotografijų tvarkymo darbą.

x **Ateitininkų namų gegužinė** rugpiūčio 26 d., sekmadienį, prasidės šv. Mišiomis, kurias atnašaus kun. Viktoras Rimšelis. Giesmes praves Juozas Polikaitis ir jo sūnus Darius. Maldas skaitys Nida Misiulytė. Kviečiami visi lietuviai atsilankyti ir praleisti dieną gražiuose Ateitininkų namų soduose.

x **Balfo gegužinės metu** šį sekmadienį, rugpiūčio 19 d., kiekvienas galės išmėginti savo laimę. Gegužinėje veiks laimės šulinys. Laimėjimų pravedimu rūpinasi Marquette Parko Balfo skyrius.

x **„Mūsų Sparnai"**, birželio mėnesio numeris, išėjo iš spaudos. Tai lietuvių evangelikų reformatų žurnalas, kuris duoda straipsnių ir informacijos reformatų reikalais. Įdėta Ulricho Cvinglio nuotrauka ir kun. Dilio straipsnis apie jį, J. Jašinsko atsiminimai apie prof. Vaclovą Biržišką ir kt. Žurnalą redaguoja Petras Bružas ir redakcinė kolegija, administruoja Jonas Palšis.

x **E. Pajėdienė** su pagalbininkėmis rengiasi visus Balfo gegužinės svečius pavaišinti lietuviškais valgiais. Balfo gegužinė bus šį sekmadienį Jaunimo centre.

x **Dr. Rimgaudas Nemickas,** Riverside, Ill., pasižymėjęs širdies ligų specialistas, mūsų garbės prenumeratorius, pratęsė „Draugo" prenumeratą, užsisakė naujausių leidinių ir dar pridėjo 22 dol. auką. Dr. R. Nemicką ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už nuolatinę paramą tariame nuoširdų ačiū.

x **Al. Bacevičius,** Ponce Inlet, Fla., mūsų rėmėjas, pratęsė prenumeratą ir lietuviškos spaudos palaikymui pridėjo 25 dol. auką. Al. Bacevičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos labai ačiū.

x **Beverly Shores lietuviai** laukia Jūsų. Šį sekmadienį, 1 val. p. p. Lietuvių klubas rengia didžiulę vasaros gegužinę Stankūnų restorano sode. Lietuviškos vaišės, muzika, gražios dovanos.

(pr.).

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su ... metų patyrimu esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą
ARVYDAS KIELA
737-1717

x **Kun. prof. dr. Povilas Ragažinskas** iš Central, New Mexico, mokėdamas „Draugo" prenumeratą, pridėjo 200 dol. aukų "Draugo" 75-rių metų jubiliejaus proga. Kun. prof. P. Ragažinskas, didelis spaudos rėmėjas ir geradaris, jau ne pirmą kartą paremia savą spaudą didelėmis aukomis. Už tokią auką nuoširdžiai dėkojame.

x **Jadzė Mulokienė,** Santa Monica, Calif., mokėdama prenumeratą, atsiuntė „Draugui" 100 dol. aukų ir redaktorei A. Liulevičienei padėką už gražų architekto. J. Okūnio straipsnį apie a. a. archit. J. Muloko darbų ir knygos apie jo darbus įvertinimą „Draugo" kultūriniam priede. J. Mulokienei ir jos šeimai nuoširdžiai dėkojame už tokią didelę auką savai spaudai stiprinti.

x **Lietuvių Istorijos draugijos** narių ir jų bičiulių susirinkimas bus rugpiūčio 22 d., trečiadienį, Alicijos Rūgytės bute. Paskaitą tema „80 metų nuo spaudos atgavimo" skaitys A. Rūgytė. Kviečiami visi nariai ir istorija susidomėję susirinkime dalyvauti.

x **„Venecijos naktis"**, rengiama Shed Aquarium, bus rugpiūčio 17 d., penktadienį, 9 val. vakaro prie Aquarium pastato ežere.

x **Solistė Gina Čapkauskienė** iš Montrealio, Kanados, kazimierinėje operoje „Dux Magnus" atlieka labai sudėtingą ir spalvingą pagonių burtininkės, o tuo pačiu ir imperatoriaus dukros vaidmenį. Tai dinamiškas dar pagoniškosios princesės žavumas šalia dangop kylančio šv. Kazimiero žvilgsnio. Operos premjera rugsėjo 1 ir 2 d. Toronte, Kanadoje.

x **Elena Andrušytė,** Hot Springs, Ark., pratęsė prenumeratą, bet su skundu, kad pašto patarnavimas yra labai blogas, nes „Draugą" gauna po kelis numerius iš karto, o būna dienų, kad ir visai negauna, dingsta. Taip pat nepatenkinti ir kiti „Draugo" skaitytojai. Suprantame tai ir žinome tą problemą gana gerai, bet mes esame bejėgiai pagerinti.

x **Dr. Kęstutis ir Gražina Latožai,** Oak Lawn, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai ir rėmėjai, kartu su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 30 dol. dienraščio paramai. Dr. K. ir G. Latožus ir toliau laikome garbės prenumeratoriais, o už nuolatinę paramą tariame nuoširdų ačiū.

x **Juozas Žilionis,** Cleveland, Ohio, mūsų garbės prenumeratorius ir dar artimas bendradarbis, pratęsdamas prenumeratą, vėl pridėjo 25 dol. dienraščio paramai. J. Žilionį ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už nuolatinį rėmimą savos spaudos tariame nuoširdų ačiū.

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk.).

„Draugo" gegužinėje prie laimėjimų stalų. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GEGUŽINĖ GERAM TIKSLUI

Šį sekmadienį vėl kasmetinis „klumpių sunešimas" Jaunimo centre. Ne vieną kartą buvau liudininke nuotaikingos vasaros sekmadienio popietės, kur nepasigendama nei parko nei žalumos, nei ežero bangų. Susirenka tėvynainiai net iš tolimiausių Chicago apylinkių, nes žino, kad čia ras įvairių pramogų iki valiai. Vakare jie grįš namo gerokai ištuštinę savo kišenes, bet sotūs ir laimingi, nešini visokiomis laimėtomis dovanomis ir sutelkę naujų lėšų Balfo geriems darbams. Kur čia nebūsi sotus, jei virtuvėje pūpso kalnai kugelio, cepelinų, dešrų su kopūstais. Sako Balfo talkininkės esą tokios spartuolės, kad penkiese nuskuta tris šimtus svarų bulvių per vieną valandą.

O tie laimėjimai, laimės šulinys, kur dideliame stikliniame inde šimtų šimtai bilietėlių... O dovanos, dovanos! Lietuviški audiniai, pagalvėlės, staltiesėlės, takeliai, servetėlės, juostos, lėlės... Keli foto aparatai, odinės piniginės, pinti bei siuvinėti krepšeliai, mezginiai, apyrankės, laikrodžiai, sagės, gyvos ir dirbtinės gėlės, virtuvės indai (net mėsai mušti plaktukas), skaros, vyriški bei moteriški marškiniai, megztiniai, kaklaryšiai, paveikslai, net ir tik ką nuskintų rasotų vaisių bei daržovių kraitelės iš Balfo motinėlės M. Rudienės daržo... Na, žinoma, ir dailiai išrikiuoti kilnieji gėrimai. Visas stalas knygų, muzikos plokštelių, kurių vienas geradarys padovanojęs net visą šimtą. Visai nesvarbu, jei iš pradžių nesiseka ištraukti pilną bilietą, — vėliau įsisuki į tokį azartą, kad svarbu tik laimėti bet ką. Žiūrėk, jau vienas nešasi skaitydamas vieną pokitos laimėtas knygas, o kitas švilpaudamas krauna krepšin bent kelis kilnaus gėrimo butelius. Dar kitas susirūpinęs, ką darys su dešimt laimėtų plokštelių — ir beveik visos polkos šokio. „Parneškit savo žmonai, ir abu šoksit", juokiasi linksma talkininkė. „Kad aš viengungis, ponia"....,na, tai nuneškite į kokį merginų susirinkimą ir joms pagrokite. Pamatysite, kaip greitai išsirinksite ir sau vieną merguželę", erzina jį toliau raudonskruostė laimės šulinio darbuotoja, nusiavusi jau ir batus, vos spėdama lakstyti nuo vieno stalo galo prie kito. Štai pagyvenusi moteris įsižiūrėjusi į rausvą puošnią su rožėmis skrybėlaitę. Užsispyrė ji ją laimėti, pirko, pirko bilietėlius, apsikrovė visokiais laimikiais, o skrybėlės nelaimi ir tiek... Pagaliau laimė nusišypsojo, ir ji laimėjo ne tik tą su rožėmis, bet ir dar dvi kitas... Vaikščiojo ji paskui didžiai laiminga, užsidėjusi tą rožėtąją ant galvos, vienoje rankoje laikydama tas skrybeles, kitoje naują rankinuką, ant peties tik ką laimėtą foto aparatą, o dideliame krepšyje gausybę visokių mažesnių gėrybių...

Greitai sudreba Jaunimo centro didžiosios salės grindys nuo linksmų šokių, ypač nuo polkos, kurią mūsų žmonės šoka kaip Lietuvoje — garsiai patrepsėdami, o kiti ir su išradingomis figūromis.

Už durų štai ir didieji laimėjimai — žymių dailininkų originalūs paveikslai, puošnios vazos, kailiniai kilimėliai. Čia pat saldainių stalas „lyčnas — ar pora". Žemai kavinėje, poilsiauja gerdami kavą ramesnieji gegužinės dalyviai arba ir tie, kurie jau nuo šokių pailsę. Vakare skirstosi namolei visi linksmi, nors ir pavargę, tačiau pasižadėdami čia vėl susitikti kitą vasarą.

J.G-nė.

VARGONININKŲ — MUZIKŲ SUSIRINKIMAS CHICAGOJE

Lietuvių Vargonininkų — Muzikų susirinkimas įvyko rugpiūčio 3 d. Chicagoje pirmininko A. Giedraičio bute. Gautas ir perskaitytas komp. J. Žilevičiaus laiškas. Prisiminta mirusi muzikė Alice Stephens. Kalbėta "Muzikos Žinių" reikalu.

Sekantis žurnalo numeris išeis šį mėnesį. A. Giedraitis ragino rašyti laiškus J. Žilevičiui. Planuojama 1985 metais turėti sąjungos seimą. Data bus nustatyta vėliau. Susirinkime dalyvavo sesuo Bernarda, prof. L.Šimutis, F. Strolia, J. Kreivėnas, A. Buntinaitė, N. Kupstaitė ir A. Giedraitienė. Po susirinkimo A. Giedraitis pavaišino savo paties iškeptu pyragu.

K. Skaigirys

BALFO ŠŪKIO KONKURSAS

Balfas šiais metais švenčia 40 metų veiklos sukaktį. Šį minėjimą apvainikuosime rudens vajumi. Balfo rėmėjai ta proga skelbia šūkio konkursą. Pirmoji premija 50 dol., antroji — 30 dol. trečioji — 20 dol. Šūkius prašome siųsti nustatyta konkursams tvarka: su šūkiu, atskirame uždarame voke parašykite savo pavardę ir adresą. Šūkius prašome atsiųsti iki š. m. rugsėjo 15 d. šiuo adresu: Balfas — šūkio konkursas, 2558 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.

x **Juozas Sakalas** iš Omahos, Nebr., mokėdamas „Draugo prenumeratą, pridėjo dar 25 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už auką ir laikome garbės prenumeratorium.

x **Birutė Bagdonienė** iš Palos Heights, Ill., mokėdama „Draugo" prenumeratą ir siųsdama lėšų telkimo vajaus laimėjimų šakneles dar pridėjo 25 dol. auką. Mūsų nuoširdžiai renginių komisijos narei ir nuolatinei spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

x **Vincas Simaske** iš Albion, Mich., mokėdamas „Draugo" prenumeratą dar pridėjo 22 dol. aukų. V. Simaskę laikome garbės prenumeratorium, o už auką nuoširdžiai dėkojame.

x **Pranas Aglinskas,** Vladas Meilė, Juozas Jurkšaitis, Antonia Janys, B. Rymantas, V. J. Gasperai, Juozas Ūsas, iš Chicagos, Eva Kavaliauskas, San Diego, Cal., St. ir Vl. Bubliai, Birmingham, Mich., Bronius Norkus, Toronto, Ont., Kanada, A. Juškauskas, Ont., Kanada, K. Motušis, Los Angeles, Cal., įvairiomis progomis atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

x **Vyt. ir Eug. Rastoniai,** E. Sandwich, Mass., St. Vaškys, St. Petersburg Beach, Fla., Jonas Motejūnas, Los Angeles, Cal., J. Lapinskas, East Chicago, Ill., K. Bačauskas, Woodhaven, N. Y. gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai ačiū.

Lietuvos Vyčių jaunimo programos konvencijoje, kuri bus Chicagoje rugpiūčio 22-26 dienomis, komisija. Iš kairės: Georgianne Kassel, Sharon Martinaitis ir pirm. Lucille Kilkus.

Nuotr. P. Malėtos

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **„Gintaras",** Toronto tautinių šokių grupė, rugpiūčio 2 d. grįžo iš Britanijos ir parsivežė pirmos vietos laimėjimą tarptautiniame festivalyje. Festivalyje dalyvavo Britanijos, Ispanijos, Portugalijos, Lenkijos, Olandijos, Prancūzijos, Italijos, Turkijos ir Jugoslavijos tautinių šokių grupės. Kanadai atstovavo „Gintaras". „Gintarui" grįžus Kanados etninio meno taryba išsiuntinėjo spaudai pranešimą apie laimėjimus. Jame sakoma, kad nė viena Kanados grupė per dešimtmetį nėra laimėjusi tokių varžybų. Tarptautinio festivalio rengėjai Britanijoje atspausdino leidinį, kuriame įdėtos dvi „Gintaro" nuotraukos, taip pat viršelis papuoštas „Gintaro" nuotrauka.

— **Iš Toronto Prisikėlimo** lietuvių parapijos palaidoti lietuviai: a. a. Jadvyga Mičiūnienė, 81 m. amžiaus, palaidota rugpiūčio 1 d., a. a. Antanas Bubelis, 85 m. amžiaus, palaidotas rugpiūčio 3 d., a. a. Barbora Štendelienė, 88 m. amžiaus, palaidota rugpiūčio 4 d., a. a. Marija Galčionienė, 88 metų amžiaus, palaidota rugpiūčio 8 d..

— **Irena ir dr. Petras Lukoševičiai,** Kanados lietuvių veikėjai iš Montrealio išvyko į Europą. Pirmąją savaitę dr. Petras Lukoševičius dalyvaus savo specialybės mokslininkų suvažiavime Šveicarijoje ir Lenkijoje, o paskiau abu lankys Europos vietas. Grįš rugpiūčio 25 d.

— **A. a. Ona Mickutė-Vilimienė** (rašėsi Anne Williams), 95 metų amžiaus, mirė liepos 23 d. Montrealyje. Anksčiau buvo veikli parapijos ir lietuviškoje veikloje. Palaidota iš Aušros Vartų par. bažnyčios liepos 27 d. Cote des Neiges kapinėse. Liūdesyje liko daug giminių.

— **Toronto arkivyskupas kardinolas G. E. Carter** raštu pranešė šv. Kazimiero minėjimo komitetui, kad jis pamaldose rugsėjo 2 d., sekmadienį, 1:15 val. p. p. Šv. Mykolo katedroje dalyvaus, nepaisant sunkių pasiruošimų popiežiaus Jono Pauliaus II vizitui. Šv. Mykolo katedra yra 200 Church St., bet įėjimas yra iš 65 Bond-Shuter St. Tai reikia atsiminti atvykusiems iš kitur į katalikų kongresą rugsėjo 1 — 2 dienomis.

— **A. a. Jonas Lubinas,** 78 metų amžiaus, mirė liepos 17 d. Montrealyje. Palaidotas iš Šv. Kazimiero parap. bažnyčios.

— **Į šv. Kazimiero minėjimą,** kurio metu bus katalikų kongresas ir opera „Dux Magnus", jau dabar yra žinoma, kad autobusais atvažiuos daug žmonių iš kitų miestų Kanadoje ir iš JAV-bių. Žinoma, kad atvyks autobusais iš Montrealio, Clevelando, Providence, R. I., Hartfordo, Chicagos ir kt. Toronto lietuviai rengiasi visus maloniai sutikti.

— **A. a. Stasė Rupšytė-Petrauskienė,** 71 metų amžiaus, katalikių moterų garbės narė, mirė liepos 19 d. Montrealyje. Palaidota iš Aušros Vartų parapijos bažnyčios bendrame mauzoliejuje. Liūdesyje liko vyras, sūnus ir duktė su šeimomis.

— **A. a. Juozas Burba** mirė liepos 20 d. Montrealyje. Palaidotas Cote des Neiges kapinėse iš Aušros Vartų bažnyčios. Liko sūnus ir duktė bei kiti artimieji.

— **„Vilniaus" šaulių rinktinės** Hamiltone vadovės St. Petkevičienės iniciatyva rengiama šaulių gegužinė rugpiūčio 19 d. medžiotojų ir žuklautojų „Giedraičio" šaudykloje.

CHICAGOS ŽINIOS

„CHICAGO SUN-TIMES"

Rugpiūčio 13 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriuo į paskelbtą socialistų darbo partijos siūlymą pakeisti valdymo sistemą JAV-se, atsako, kad socialistinė sistema Sovietų Sąjungoje nužudydama milijonus nekaltų žmonių savo žiaurumu pralenkė kitus.

FILMAS APIE SOVIETŲ INVAZIJĄ

Jonas Milius susuko filmą „Red Down", kuris pradedamas rodyti Chicagoj ir apylinkėse. Vaizduojama sovietinių karių vykdomą tariamą Amerikos užpuolimą ir jaunų amerikiečių partizanų pasipriešinimą prieš komunistus. Chicagos didieji dienraščiai plačiai informuoja apie filmą.

MIRĖ SIMFONINIO ORKESTRO VADOVAS

John S. Edwards, vienas iš labiausiai pasižymėjusių simfoninio orkestro vadovų mirė rugpiūčio 10 d. Šv. Juozapo ligoninėje, Chicagoje, sulaukęs 72 m. amžiaus.

SUMUŠĖ STUDENTĄ LENINGRADE

Chicagos priemiesty gyvenąs studentas Andy Espinosa drauge su 50 amerikiečių studentų buvo šešioms savaitėms išvykęs į Sovietų Sąjungą. Vienu metu jam einant netoli viešbučio Leningrade, smogė į jį iš užpakalio, taip smarkiai sutrenkdami, kad turėjo būti nugabentas į ligoninę. Su savimi turėtų vertybių iš jo nepagrobė. Dabar jis pateisina Washingtono perspėjimą, kad kelionė į Sovietų Sąjungą, ypač Leningradą, nesaugi. Jis buvo užpultas, kai dėvėjo marškinius su JAV vėliava.

VAISTŲ FABRIKAS

Netoli Chicagos universiteto pradėta statyba naujo Amgen bendrovės fabriko — laboratorijos, kur bus gaminama bilijonai dozių įvairių vaistų. Pastatas bus 40,000 kvadratinių pėdų talpos.

PIENAS NEMOKAMAI

Illinois valstija išdalins neturtingiems daugiau kaip milijoną svarų pieno miltelių iš sandėliuose laikomų perteklių atsargų. Bus dalinama per 1,400 visuomenės organizacijų sudarytų paskirstymo punktų. Per metus numatyta išdalinti ispanų kilmės gyventojams 2.3 mil. svarų maisto.

BOMBA AUTOMOBILY

Policijos automobilis East Hazel Crest priemiesty buvo sudraskytas stiprios bombos. Automobilis stovėjo prie policijos būstinės. Tai įvyko rugpiūčio 11 d. 3 val. nakties. Tame priemiesty yra 1,950 gyventojų ir policija teturėjo tik du automobilius.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val.. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.